

NORDFJORD TINGBOK 1650 II

Vdj denne Tingbog findes Halffembtesindtiuffue och tuo Nummererede Blade Huor Vdj Jffuer Anckersenn Sorrenskriffuer Vdj Norrfjord Skall Effter Hanns Æd och Pligt Schriffue , alt huis som Loulig for Thing och Domb Passerer Saa som hermed Vill Ahnsuarres, Bergenhuuss dend 27 Aprillis A O 1650:

Oue
Bieleke

*

2

Stryen Schibbred

Anno 1650: Dend 25 Junij, bleff steffne stuffue holden paa Glomnes, aff Kong Maytte Fougett vdj Nordfiord, Erlig, och wellert Mand Jens Pedersen Randulff, Neruerende Arne Sunde, Poffuell bøe, Amund ibd: Knud ibd: Rasmus Øffuereid, och Anders Støffuereid, aff laugrettesmend

Denne dagh haffde lasse laurizen Jelle wed woris Gunstige Gode H: SlozHerres, Erlig, och welbz: Mand Offue Bielche til Østrad hans welbz: schrifftlig, steffning ladett vdj rette steffne Hans Yttereid, Jon Andersen hellesett paa Sundmøre, Anders Glumnes, och Sophia ibd, och derudj Klageligen tilkiende giffuer huorledis hand haffuer denom tilatttale. for nogett odelsgoods vdj Glumnes, hand formener sig tilberettigett att schall were med widere hans steffnings formeld dat: Bergenhuus dend 25 April 1650: Først lagde lasse Jelle En dell gammele Pergamentsbreffue, [vdj rete] som iche liuder paa Glomnes men paa Jelle, dernest en proffsseddell

*

thagen paa Opstryens Kierchegaard dend 9 November 1591: som aff trende mend er beseiglett, och trende boemerche under, naufflich Ingebrett paa Boelstad. Arne Erichsen paa Floo, Oluff paa Hielle, Rasmus paa Røgh, och Oluff thorgeisen paa Oning, indeholdende, att Ewind Syffuersen paa Fure thilspurde denom paa Peder Tyttingwogs, och Anders hellewiigs wegne, huad denom witterligtt war, om Glomness huortil de haffde suarett, att ded siges, att ded schulde were vdkommett fraa for^{ne}: Peder Tyttingwogh, och Anders deiris quinders sle(c)tt, fraa Clemend Jffuersen paa Jelle, och hand schall haffue hafft en werbroder wed naffn Oluff Salomonsen, som forsk^{ne}: Clemend satte for^{ne}: Glumnes [vdj pant] for Femten Kiørslag hand hanom vdj tienistløn, war schyldich bleffuen, och for^{ne}: lasse Jelle berette att Peder Tyttingwogh war hans Moderfader, och hand

*

3

Eigede vdj Jelle, och forsk^{ne}: lasse Jelle iche kunde giøre bewiisligtt att hand war kommen aff Oluff Salomonsens ættlagh, och for^{ne}: lasse formiente att hand haffde sin affkom fraa for^{ne}: Clemend Jffuersen, Huoremod for^{btt}: indsteffde møtte att suare, och fremlagde Hans Andesen Yttereid Ett tolff Mand proff tagen paa Opstryen Kierchegaard effter Guds ords forretning dend 2 Junij 1598: aff Anders Andersen paa Yttereid som war begerende aff dj tholff Mand att wide huad denom witterligtt war, om dend Ødeplads Sellstad som haffuer liggett vnder Glumnes, i fire, eller Fem forfedris tied, saa haffuer dj wundett saa sant Gud denom hielpe schulde, att for^{ne}: Anders Andersen foreldre haffuer følgett, och brugtt aff arilds tied vdj en Rolig heffd for^{ne}: Seelstad vnder Glumnes, med widere same proffsbreffs formeld: Dernest fremlagde Anders Glumnes, ett Gammel Pergaments Kiøbebreff, dat: Huide Søndag 1444: liudende, att Siffuer Pedersen

*

Jffuer Suendsen, Jon Bardsen och Oluff Steensen, Suorne laugrettesmend vdj Nordfiord haffuer werett offuerwerende och hørtt, att Salomon Oelsen haffuer bekiend for denom, och flere dannemend att hand haffde sold Clemend Jffuersen, och hans arffuinger, saa megen jord hand haffde arffuett vdj Glumness, effter sin Fader, och begge sine søstrer, for Femten Kiørslag, och desligeste aff en wed naffn Ingeborg Oelsdater, sierdelis haffue sold halfftridie Mamatalagh, i for^{ne}: Glumnes for tho Kiørslagh thilforsch^{ne}: Clemend Jffuersen, som ligger i Stryen schibbred, med lotter, och lunder, som dertil kunde ligge, och aff arildstied tilliggett haffuer, thil ewindeligh odell, dogh med saadan schell, om for^{ne}: Clemend Jffuersen hans hostrue, børn, eller arffuinge, wilde selge same Jord egien, att dend daa schulde komme til for^{ne}: Salomon Oelsens arffuinger egin, for saa mange Penge som Nu derfor war giffuett,

*

4

och saa megett mere som Jorden kunde bliffue forbedrett och aff for^{ne}: Salomon Oelsen, och Ingeborg Oelsdaatter, haffde bekiend att haffue bekommett fylleste och fulduerd dend første pendinge och Sidste aff for^{ne}: Kiøb, som same breff i sig sielff widere formelder och indholder: Och fremlagde Anders Glumnes en schriffblig indlegh, som i sig sielff anmelte deiris herkomst til Glomnes, huilchett och aff indschreffne Proffsbreff nogenlunde kand eractes, saa som først att were sold til Clemend Jffuersen som sin liffstied ded haffuer fuld dend anden Salom Clemendsen som war hans søn dend tridie Peder Salomonsen, dend Fierde war Ingeborg Pedersdaatter, dend femte Anna Erichsdaatter, dend siette war Anderss Andersen [Yttereid] och dend siuffuende er nu for^{ne}: Anders Andersen Glumnes, saa same Jord vdj en lang sammelig tied haffuer fuld for^{ne}: Anders Glumnes Fader forsk^{ne}: Anders Andersen Yttereid, och hans forfedre, och er bundegodsett,

*

halffanden løber, Ett Pund, och three marchesleie, Huis tiltaale som for^{btt}: lasse Jelle Kunde haffue til indsteffde thil for^{ne}: Gods, effterlod hand wed sin frj wilie, och anloffuede, aldrig effter denne dagh derpaa att tale, eller tale lade:

Denne dagh haffde Hans Yttereid, Anders Glomnes, och Sophie ibd: wed woris Gunstige Gode H: SlozHerres steffning ladett vdj rette steffne deiris broder Jon Andersen paa Hellsett for nogett Odelsgods hand aff deiris fellids arff bortpantett haffuer, och siden arffueschiffzett scheede effter deiris Moder bleff iche omtald om ded gods, Mens ded angiffuett till fulde arff sødschinde emellom, i lige maade er wed same steffning steffnd aff lasse laurizen Jelle, saa och att schall suare Kong Maytte Fougett, her i Nordfiord for huis hand haffuer hanom att tiltaale for steffninger hand iche will haffue møtt, men

*

5

er borttdragett førend Fougden med Mand er didkommen, iche anseett, huad forfald forhanden war, med widere same steffnings formeld: dat: Bergenhuus dend 25 Aprilis 1650:

Fremlagde lasse laurizen Jelle Ett Pantebreff som [Jon] Andersen paa hellesett, thil Claus Siffuersen paa Glumnes vdgiffuett haffuer, paa en halff løbsleige vdj for^{ne}: Glumnes och derpaa oppebaarett Nj, och tyffue Rdl tho Køør, three Geeder med sine Kied som pantebreffuett i sig sielff formelder, dat: Yttereid dend 20 Martij 1610: och angiffuer hand vdj Pantebreffuett, att hand bortpantede same gods med sin Moder, och sødschendis wilie, huilchett hans brødre høigeligen benectede fremdelis angiffuer hand att hand med same Penge indløste, En halff løbsleige vdj hellesett, hans Fader borttpantett haffde, huorpaa hand haffuer huerchen proff eller widnisbiurd och Giorde for^{btt}: lasse Jelle bewiisligtt att hand for^{ne}:

gods fraa forsk^{ne}: Claus Siffuersens arffuinger indløst haffuer, effter pantebreffs formeld

*

huilchett Pantegods bleff hanom fordultt, der arffueschiffte holttes effter deiris Moder, och daa same halffue bleff bytt, paa hans søster Sophia Andersdaatter Glumnes som haffde Knud Oelsen Glumnes, och war sin stiffbørns for^{ne}: Claus Glumnes børns formynder, Effter saadan leiligheed satte lasse Jelle vdj rette om hanom iche bør, att følge for^{ne}: pant vdj Glumnes, eller och strax att bekomme sine vdlagde penge egien, och war dom begerende: Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiect och Randsagett, och effter dj der befindes att for^{ne}: Jon Andersen hellsett haffuer pantsatt Claus Siffuersen Glumnes En halff løbsleige vdj Glumnes, for Nj, och tyffue Rdl, tho Kjør, och three Geeder med Kied som for^{btt}: lasse Jelle fraa for^{ne}: Claus Glumnes sine arffuinger indløst haffuer och for^{ne}: Jon hellestet denom iche kand hiemle och hans brødre wed høigesten

*

6

æd bekreffter, att hand same Gods denom och deiris Moder wuitteligen borttpantede, End och paa schiffte effter hans och hans sødschinds salige Moder, same pantbreff fordultte, och iche gaff tilkiende, huoroffuer dend halffue løb til fuld arff bleff indførtt, och bytt paa hans søster Sophie Glumnes, wansett hines Mand som daa leffuede hans formand ded vdj pant haft haffde, wiste wy ey rettere herudj att kunde kiende, end att for^{ne}: Jon Andersen hellestet jo bør att betale, for^{btt}: lasse laurizen Jelle, Nj, och Thyffue Rdl tho Kjør, three Geeder med Kied inden halffmanez dagh hereffter, eller derfare att schee fylleste aff hans boe, med wurdering, effter K: B: 3 Cap: Och Sophie, att nyde dend same halffue løb effter schifftebreffs formeld:

Stryen Schibbred

Ytterbø

Anno 1650: Dend 5 Julij bleff steffnestuffue holden ibd: aff Kong Maytte Fougett vdj Nordfiord Erlig, och wellact Mand Jens Pedersen Randulff,

*

Neruerende aff laugrettesmend lasse Kiercheid, Poffuell Bøe, Knud ibd: Ingebrett Aarem Aamund bøe, Rasmus Muresetter, Daniell Murij, och thore ibd: Jacob Selbergh.

Jon Rasmusen Borger vdj Bergen, haffde wed woris Gunstige Gode H: SlozHerres steffning ladett vdj rette steffne Anders Rasmusen langesetter for siuff marchesleie liggendis i langesetter som kom for^{ne}: Jon Rasmussens Stiffader Olaff Jsaachsen thill, och effter hans dødelig affgang gaff forsk^{ne}: Anders langesetter for^{ne}: Jon sin Moder Anna Andersdaatter Ytterbø landschyld aff vdj tho aars tied, huilche for^{ne}: siuff marksleie, forsk^{ne}: Anna bøe, thil hines søn for^{btt}: Jon Rasmusen pantsatt haffuer, hertill att suare møtte for^{ne}: Anders langsetter, [och sagde] att hand forsk^{ne}: siuff marchesleie, aff for^{ne}: Oluff Jsaachsen Kiøfft haffde, och huerchen haffde Kiøbebreff derpaa, eller [med] nogen leffuendis proff ded

*

7

bewise kunde, wansett Jon Klagede att hand ingen landschyld deraff haffde bekommet siden hand fich dett vdj pant som er nu paa ded tyffuende aar, effter saadan leiligheed satte Jon Rasmusen vdj rette, om forsk^{ne}: Anders langsetter iche bør att betale hanom dend effterstaende landschyld och for^{ne}: siuff marksleie [att were hanom følgactig], och war dom begerende hertil vdneffnd, Daniell Murij, Aamund

bøe, Ingebrett Aarem, thore Murij Poffuell i bøe, och Knud ibd: Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiett, och effterdj att for^{ne}: Anders langesetter iche kunde bewiislig giøre, att hand haffde kjøfft for^{ne}: siuff marksleie, wiste wy ey rettere att kunde kiende att hand jo bør att betale hanom deraff thyffue aars landschyld som kand beløbe sig halffsiette dlr En ortt otte schilling, och Godsett hereffter hanom att følge:

Jon Rasmusen tiltaalde Arne Jonsen Yttereid for siuff Rdlr, effter rictig affregning emellom denom, huilche hand

*

anloffuede att betale hanom inden S: Mortens dagh førstkommende, huis ded iche scheer, daa att søges med wurdering i hans boe, effter K:B: 3: Cap:

For^{ne}: Jon Rasmusen beklagede, att der hand kreffuede sin schyld hos Arne Jonsen Yttereid daa sagde hand du liuffuer som en tiuff, och schelm, och foregaff, att hand tillagde hanom, att hand haffde tagett en daler paa hans wegne vdj opland, och bekiende Jon Yttereid att hand haffde schildett hanom for en tiuff, och schelm, hereffter begerede dom, och effterdj der iche war tholff Mend tilstede, kunde iche denne gang vdj dend sag dømmes, mens er hensatt thil første sageting holdes,

J lige maade beklagede for^{ne}: Jon Rasmusen, att forsk^{ne}: Arnes quinde Ragnild hansdaatter sametied hand kreffuede sin schyld med wbeschederlig ord offuerfaltt, Proffuede Ste. . . Endresdaatter Yttereid,

*

8

du farer med din wrange pind som din husbond gjorde och hand foer thil helffuede Hans Yttereid gjorde sin æd att hand hørde deiris mundbrug och iche wiste huad dj sagde Jon Rasmusen tiltaalde Jon Jacobsen Yttereid for halffridie slette dl, och Fem schilling effter rictig affregning emellom denom, hand beplicatede sig att betale hanom vdj høst førstkommende eller daa att søges mett wurdering i hans boe,

Anders Nybø beplicatede sig att betale be^{tte}: Jon Rasmusen En tønne tiere, och En halff Rdlr til i høst førstkommende Eller søges mett wurdering i hans boe

lauriz Oelsen Bersetter tiltaaldis for tho Rdlr hand hanom effter affregning schyldich bleff, møtte hans broder Poffuel oelsen liuslou bleff forenett, att betale til vdj høst, eller søges mett wurdering i hans boe,

Neste dag effter

Ware forsamlett ibd: aff laugrettesmend Daniell Murij, thore ibd, lasse Kiercheid, Jacob Selberg, Knud i bøe, och Rasmus Muresetter:

*

Denne dagh haffde Thimotheus Botolffsen paa lunde ladett vdj rette steffne Johanne Jensdaatter paa thoning, och haffde hinder att tiltaale for ett halft punds leie vdj lunde hun sig tillholder, och foregaff att hans foreldre haffde brugt ded vdj Fem, och Fyrgetyffue aar, och hun sig for nogle faa aar siden tilholdett haffuer: Fremeschede Fougden aff hannom, att hand schulde fremlegge huad adkomstbreffue hand haffde, thil dend halffue pundsleie hand paataler, ded med rictig schifftebreffue sig till att bewise Huortil hand suarede att hand haffde ingen schifftebreff, allene nu som tilforne foregaff att hans foreldre, ded vdj 45 aar nøtt, och brugtt haffde, och fremlagde ett gammell Perementsbreff, som formelder første att Jens Pedersen och Jens Jensen i wigh gjør witterligt i deires obne breff, siden staar ieg haffuer oplat fraa mig, och mine arffinger En halff løbsleige vdj lunde, huilchett ord lunde staar schreffuett med andett blech er ded forige ord raderett, och siunes att haffue staett øffuer baeg atter staar, bekiender ieg Jens Pedersen

*

9

i wiigh, att haffue oplatt, en halff løbsleige vdj lunde som Rasmus Breche haffde pantsatt mig, och till Anders thunold, och Magne thunold for Nj dlr och dj atten marksleie ere indløst Fremdelis staar att Jens Pedersen i wiigh andtuorder fraa sig, och sine arffuinger och indtil Rasmus Breche [som war for^{ne}: Timotheus sin Moders faderfader] och hans arffuinger for^{ne}: Gods, och dj Nj dl som egien staar schulde sorenschriffueren Trugels Jensen annamme, och ded pantebreff fraa sig, och till odelsmanden leffuere, same indløsningsbreff dat: wigh dend 2 febr: 1599: For^{ne}: Jens Jensen som først i breffuett er indførtt neffnes iche siden, dj signeter derunder henger kand mand iche kiende enten huad naffn eller mercher derunder staar, thilmed saa haffuer mand intett wist aff dette breff att sige førend nu kortt tied forleden: Hereffter tilspurde Fougden hanom huor hand same breff bekommett haffuer effterdj ded seer nogett wrictigt vd baade med radering, saa och att Jens Pedersen i wigh først schall haffue oplatt och andtwordett fraa sig for^{ne}: halffue løbsleige vdj lunde till Anders thunold och Magne tunold siden till Rasmus Breche som breffuett vduiser, och mand ey heller kand kiende dj marcher der understaar, Huortil hand suarede,

*

att Rasmus Mathisen hollmewiigh haffue leffuerett hanom for^{ne}: breff, Hertil suarede Jens Rasmussen thoning, vdj hans Moders Johanne Jensdaatters neruerelse attforsch^{ne}: Timotheus lunde sagde forleden aar paa støffuereid att hand bekom same breff hos thorckild strand vdj Opland i Guldbrandsdallen huilchett Oluff Jensen bøe, och lauriz Guttormsen opim proffuede, och for^{ne}: thorkild strand som i dagh her war tilstede benectede att hand ded iche hos hanom bekommett haffue, som forsk^{ne}: Timotheus och sielff nu bekiende, Dernest fremlagde for^{btt}: Jens thoning sin Moders schrifftlig indlegh indeholdende att ded indløsningsbreff Timotheus lunde fremlegger att Rasmus Breche schall haffue pantsatt hines salige Fader Jens Pedersen i wiigh En halff løbsleige vdj lunde som egin schall were indløst vndtagen atten marksleie, som hans breff formelder, huilchett hun formener løgnactig att were ettersom Timotheus aldrig schall kunde bewise att Rasmus Breche egede meere i lunde end atten marksleie hand hines salige Fader sold haffuer 1590: dj andre

*

10

atten marksleie haffuer hand kiøfft aff Anders Øffuerberg, end och foregiffue bewiislig, att wille gjøre, att hines Fader schulde haffue vdgiffuett, och hand sielff baade kunde læse, och schriffue, formiente hans hand burde derunder att staa, och ded vedhengende indsiegell sig iche wedkiender [med widere hines udlegs formeld, dat thoning dend 25 Junij 1650] Fremdelis for^{btt}: Jens thoning, ett beseiglett Pergaments Kiøbebreff, huilchett hand beklagede, att Jens Jensen daa Fougett vdj Nordfiord hans Modermoder Margareta Andersdaatter vdj wiigh, med flere breffue fraataget haffde, och hand for nogle aar hos Søffren Christoffersen egin bekom formeldende, att Rasmus Jffuersen Breche, och Anderss Jffuersen Øffuerberg haffuer sold och affhendett fraa sig, och deiris arffinger, och indtil Jens Pedersen i wiig och hans arffuinger, En halff løbsleige vdj lunde med ald sin tilbehøring, for atten gamle dlr, och en halff løb smør, med widere same Kiøbebreff formeld dat 1590:

Yder mere fremlade for^{ne}: Jens thoning salig, Erlig, och welb: Mand lauriz Kruse thil Sueustrup, dend hoffuettsmad paa Bergenhuus hans schrifftlig forbud, och

*

befalning att iche nogen sig med Margrette Andersdaatter i wiigh hines eller hines børns gods besatte schulde som Rasmus Rygh vdj nogle aaringer giørtt haffuer, Men om nogen enten pendinge eller andett tagett haffuer, att dj dett daa goduilligen tilbage ligger saa fremt ded dereffter bleff abenbarett iche wilde straffes derfaare som for andett tyffuerj med widere same forbuds breff indhold dat: Bergebhuus dend 3

febr: 1600: Aff huilchett same forbud, och befalingsbreffs dato well kand eractes, att Jens Pedersen i wiigh war død nogle aar tilforne førend welb^{tt}: Salige lauriz Kruses forbuds breff bleff vdgifuett: Herforuden proffuede Aamund Jonsen i bøe, och Poffuell Andersen ibd, att Jens Pedersen i wiigh døde emedelertied Jens Jensen war Fougett, och effter hanom bleff hans Broder Anders Jensen Fougett paa ett aars tied och effter hanom war Jacob thusen Fougett paa ett aars tied, siden bleff Christen Søffrensen Fougett, som war vdj Johanna thonings brøllup, huilchett schede 1600:

*

11
aff huilche proff kand eractes att Jens Pedersen i wiigh wed døden war affgangen der for^{ne}: løsningsbreff war schreffuett som er dat dend 2 februar 1599:

J lige maade proffuede for^{ne}: Aamund, och Poffuell i bøe, att Jsaach Aaram for denom bekiendt haffuer att Jens Pedersen i wiigh war død dend 2 febr: 1599: hand indløste en halff løbsleige vdj Øffuerberg:

End och gjorde Jens thoning bewiisligtt, att hans Moder Johanna thoning paa ett allmindelig satt sageting holden paa suarffuestad dend 2 Aprilis 1646 bleff wenligen, och well forligtt med Rasmus Mathisen hollmewiig, och hans hostrue Gunild Magnesdaatter, om en halff l'øbsleige vdj lunde dj lenge omtuistett haffuer som Rasmus Breche och Anders Øffuerberg hinded salige Fader Jens Pedersen i wiigh haffue sold och gaff denom wed tingbordett sex Rdlr huoremod dj sig forplictete aldrig paa same gods att tale, och gaa emellom Johanne thoning, och sagen om nogen effter dend dagh derpaa tale eller trette wilde med widere same tingswittnes indhold Hertil suarede for^{btt}: Timotheus att Rasmus hollmeuiig

*

haffde ingen rett til, att forlige hans Gods bortt, Effter saadan leiligheed och effterdj Rasmus Hollmeuiig med sin hustrue Gunild Magnesdaatter, haffuer indgangen en wenlig forlig med Johanna thoning, att wille gange emellom hinder och sagen, om nogen paa dend halffue løbsleige vdj lunde tale wilde som Rasmus Breche, och Anders Øffuerbergh sold haffuer, satte hinded søn Jens thoning vdj rette, om dend iche bør att were hinder følgactig, och war dom begerende: Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiett och randsagett befindes aff ded indløste breff som for^{ne}: Timotheus lunde fremlagde att Jens Pedersen i wiig, haffde oplatt, och andtuordett fraa sig, och sine arffuinger, En halff løbsleige vdj lunde thil anders thunold, och Magne thunold som Rasmus Breche haffde pantsatt hanom for Nj Rdl och dj atten marksleie att were indløst, och siden i same breff oplatt for^{ne}: Gods for Rasmus Breche huilchett er dat wiigh dend 2 febr: 1599: och

*

12
for^{ne}: breff findes baade raderitt, att were och seer nogett wrichtigt vd och mand ey kand see eller kiende paa fire vnderhengende Jndsiegell, enten mercher, eller huis naffne ded were kand, och for^{ne}: Timotheus ey heller effter hans egen bekiendelse haffde huerchen proff eller widnisbiurd sig for^{ne}: halffue pundslieie hand paataler att kunde tilbewise effter hand aff Fougden derom bleff anmodett, Huoremod for^{btt}: Jens thoning gjorde bewisligtt att Rasmus Breche, och Anders Øffuerberg haffde sold salig Jens Pedersen i wiigh en halff løbsleige vdj lunde och dj iche nogett gods hanom pantsatt haffde, saa Rasmus breche iche meere derudj egede end atten marksleie och indløsningsbreff liuder paa en halff løbsleige: Fremdelis gjorde hand bewiisligtt baade med salige welb: lauriz Krusis forbuds breff som er dat 1600 och indholdende, att Rasmus Rygh sig Margretta i wiig, och hinded børns gods nogle aaringer besuttett haffde, saa och med Poffuell, och Aamund i bøe, deiris widnisbiurd bewiislig gjorde att Jens Pedersen i wiig wed døden affgangen der Jens Jensen war Fougett, och effter

*

hanom Anders Jensen, och Jacob thusen huer ett aar, och Christen Søffrensen war Fouge 1600: huoraff nochsom kand eractes, att Jens Pedersen i wiigh, wed døden war affgangen, der ded indlösingsbreff, som Timotheus lunde fremlagde schreffuett war, som er dat: dend 2 februar: 1599: Daa och befindes att for^{btt}: Johanna thoning, med for^{btt}: Rasmus hollmeuig, och hans hostrue Gunild Magnesdaatter, som neste odelsbaaren war til same gods, paa ett fritt satt sageting dend 2 Apr: 1646 holden paa Suarffuestad er bleffuen forligtt, att dj schulde gaa emellom Johanna thoning, och sagen, om nogen paa for^{ne}: Gods trette, eller tale wilde:

Wiste wy derfaare ey rettere herudj att kunde kiende end at Johanna thoning jo bør att nyde for^{ne}: Gods, effter Kiøbebreffuets formeld ald dend stund, och saa lenge ded staer aff sin tilbørlige dommer ucahserit

*

13

Gimmestad Schibbred
Warreid,

Anno 1650: dend 8 Julij bleff steffnestuffue holden paa for^{ne}: werreid, aff Kong Maytte: Fougett vdj Nordfiord, Erlig, och wellact Mand Jens Pedersen Randulff, neruerende aff laugrettesmend, Oluff Jettmundsen Mardal Mogens houe, Anders Berrie, thorben Østrim, Anders Røsetter, Oluff Christoffer Scherdall, och Anders hielmesett:

Denne dagh haffde lauriz Siluestersen Morach paa Sundmøer vdj Gieranger paa sin hostrues Euphemia Nielsdaaters wegne wed Fougden be^{tt}: Jens Pedersens steffning ladett vdj rette steffne hines broder Oluff Nielsen warreid, och haffde hanom att tiltaale: Først for fiorten marksleie vdj warreid hinder effter hines salige foreldre arffuelig war tillfalden, och landschyld deraff vdj fiorten aar: Noch for en halff løbsleige vdj langeland, for^{ne}: Oluff warreid til Sander Jensen borger vdj

*

Bergen pantsatt haffde och for^{ne}: Euphemia hines første Mand Oluff Halckildsen Morach fraa for^{ne}: Sander Jensen for thriduffue, och three Rdl sex schilling indløste och for^{btt}: Oluff warreid med sin søster Birgetta Nielsdaatter Magechiff haffuer, for Gods vdj warreid, formener for^{ne}: lauriz Morach, att hand bør att haffue sine Pendinge egien, eller beholde godset med widere same steffnings formeld dat: Dauigen dend 4 Junij 1650: Huoremod att suare møtte for^{ne}: Oluff warreid, och fremlagde en Register aff haffuer bekostett en deell paa deiris Gods med steffning, dommepenge, och anden omkostning, efftersom dj paa attschillige steder haffuer werett steffnde: J lige maade foregaff att haffue betald paa dend halffue løbsleige vdj langeland først thil salige Oluff Halckildsen sielff halffsiette Rdlr som hand haffde hans hand for, Noch til Sander Jensen Fem, och

*

14

tyffue Rdl huorpaa hand ingen bewiiss haffde, Daa uden widere clammer och trette bleffue dj wenligen, och well forligtte, om dj fiorten marksleie, Euphemia effter hines salige foreldre arfuett haffuer, och ingen landschyld deraff vdj fiorten aars tied bekommett dogh for^{ne}: Oluff warreid haffuer betald schatten deraff, och en deell omkostning paa hans, och hans sødschendis Gods, med rettergang anuendt haffuer Saledis att hand nu gaff for^{btt}: hans swoger lauriz Morach Femten Rdlr och hand siden ingen landschyld schall haffue att kreffue, J lige maade Oluff warreid huerchen schatt aff for^{ne}: fiorten marksleie, eller nogen omkostning hand paa deiris fellids gods med rettergang anuendt haffuer effter denne dagh att kreffue, eller kreffue lade saauitt for^{btt}: hans søster Euphemia Nielsdaater paa hines andell att vdgiffue wed komme kunde: huoremod lauriz Morach med sin hostrue, sig beplictede aldrig paa for^{ne}: fiorten marksleie vdj warreid, eller des forforfalden landschyld, att tale, eller tale lade, mens for^{btt}: Oluff warreid, och

*

hans arffuinge frelseligen, till ewig odel och Eige, att beholde:

Och efftersom for^{ne}: Oluff Morach bewiislig gjorde att hans formand salig Oluff Halckildsen haffuer indløst fraa Sander Jansen, En løbsleige v^{dj} langeland for sexstj och sex Rdl En halff Ortt, och same løbsleige er borttpantett dend halffue partt, aff deiris Fader salige Niels Oelsen warreid, och dend anden halffuepartt aff for^{bt}: Oluff Nielsen warreid, och hand nu hartt paastar sielff att haffue betald derpaa Fem, och tyffue Rdl huorpaa hand haffde ingen bewiis att fremlegge, bleff for^{ne}: lauriz Morach megett ombeden, att hand med dend sagh wilde lade beroe til widere erfaring, huilchett hand ingelunde samtøche, eller giøre wilde, mens sig erbød, att huis for^{bt}: Oluff warreid, louligen paa for^{ne}: 33 Rdl sex schilling kunde bewise att were betald wilde hand gjerne affquitere, och war dom begerende: Daa effter wy denne sagh haffuer

*

15
offuerweiett, och randsagett, och effterdj for^{ne}: Oluff Nielsen warreid iche kunde bewise att haffue betald til salige Oluff haldkildsen, forsch^{ne}: Fem, och tyffue Rdlr allene giør bewiisligtt att haffue betald halffsiette Rdlr effter hans Zedels formeld,

wiste wy ey rettere herudj att kunde kiende, end att hand jo bør, att betale for^{ne}: lauriz Morach tyffue, och halffottende Rdlr, sex schilling, /:huis hand iche kand giøre bewiisligtt effter hans angiffuende dj Fem och tyffue Rdlr att were betald /:inden halffmanez dagh hereffter, eller derfaare att søges mett wurdering i hans boe effter K: B: 3: Cap:

Och desemedlertied parterne haffde mange Ord tilsammen om for^{ne}: halffue løbsleige saa dend ene foregaff, att dend war betald och dend anden sagde[nej], och wilde att ded schulde giøres bewiisligtt schieldte for^{ne}: Oluff warreid, for^{ne}: Oluff Siluestersen v^{dj} stoer hastigheed och iffrigheed for en schelm

*

Anno 1650: Dend 17 Julj bleff allminndelig følchesting holden paa dawiiighs Fougdegaard, aff woris Gunstige Gode H: SlozHerre, Erlig. och wellb: Mand Offue Bielche til Østrad Kong Maytte hoigbetrode befallningsmand paa Bergenshuus [och vnderliggende] lehne neruerende Erlig, well wiis, och forneme Mand [Jacob hansen] Borgen, och Guletings laugmand, saa och Erlig, och wellact Mand Christen Hansen Kong Maytte fougett v^{dj} Sundfiord, aff Bundelensmendene, Arne hegdall, lauriz Reed, Hans Røgh, Rasmus Møchelbost, Niels Mortensen Murestadør, och Rasmus Borchne, aff laugrettesmend, Arne Sunde Anders Røgh Børge Melum, Jacob Murj, Oluff warreid, Anders Aasmundnes, Jacob lied, lauriz lund, Elland Nore Rasmus Nauffue, Hans Schorbøen, och Peder Røbergh, med menige thingallmue.

Anden dagen som er dend atten Julij v^{dj} welb^{tt}: woris Gunstige H SlozHerres, wellwiise H laugsmant, Jacob hansen item H: Jacob Rasmusen sogneprest til Selloø Prestegield

*

16
samptt wellacte Mand Christen hansen Kong Maytte Fougett v^{dj} Sundfiord deiris biwerelse, Fremkom Hedelig, och wellerd Hans wilcken och wed woris Gunstige welb: H: SlozHerres Citation haffde ladett hid steffne, Hedelig, och wellerd Absolon Jørgensen, formedelst hand schall neruerende aff laugrettesmend Elland Nore, Rasmus Nauffue, Jacob lied, lauriz lund, Hans Dybedall, och Peder Røberg, Først fremlagde Absalon Jørgensen sin schriffdig steffning indholdende att haffue hanom att tiltaale for

atthillige beschyldninger icke alleniste offuer hans egen person, hanom fraa hans loulige kald, att fohindre, samptt hans Fader, Moder, och andre flere wtlbørligen angiffuer, hanom saadant att offuerbewise med widere steffnings formeld End och i same steffning Citeres H: Samuall Bugge Sogneprest til Eids Prestegield, och Jens Pedersen Randulff K: M: Fougett vdi Nordfiord.

Heremod fremlagde for^{btt}: Hans wilckensen welb^{tt}: H: SlozHerres Steffning offuer Absalon Jørgensen, och andre flere item indsteffnd H: Jørgen Abelsen, och hans hostrue samptt for^{btt}: Jens Pedersen Peder Jørgensen och H: Rasmus Faber, for H Jørgen schal

*

suare til hans wilckensens angiffuelse, och dj andre deiris sandheed att widtne huad denom witteligt er, om for^{ne}: tuistigheed denom emellom,

Noch er H: Samuall Bugge seerdelis indsteffnd huor faare hand haffuer icke vndersch^{tt}: och beseiglett Kaldsbreffuett med dj Siuff Mend J lige maade steffnes Elias Bugge, och Jens Bugge deiris sandheed att widtne huis denom om dene sags leiligheeed witterligt er

Dernest bleff indlagtt Absalon Jørgensens Kaldsbreff aff sex bønder och Peder Jørgensen vdi louen war dend siuffuende, dogh vden H: Samuels samtøche huilchett for welb^{tt}: woris Gode H: SlozHerre, och Høiglerde Mand Bispen, M: Jens schelderup, icke kunde Approbere, førend proff war gaen, huis hans wilckensen haffde Absalon Jørgensen att beschylde,

Jtem er indlagtt allmuens supplication, thil slozHerrens, och Bispen, att deiris Kald icke matte bliffue spiltt, formedelst hans wilckensens

*

17
angiffuelse, men att dj matte beholde Absalon Jørgensen til deiris sogneprest, och denis kald att staa wed mact, huorjaa dj Gode Mend haffuer sig Resoluerit naar proffuen er tagen, och domm er gaen emellom Hans wilckensen, och Absalon Jørgensen, daa kand widere derued bliffue forrettett saauist dj dertil kand gjøre

Noch er Jndlagtt aff Absalon Jørgensen Hans wilckensens beschyldinger som først formelder Kaldsbreffuett er Jcke, effter Ordinanzens eigentlich formelding beseiglett,

Herjaa haffuer Absalon Jørgensen suarett, aarsagen att H: Samuall icke wilde forseigle hans Kaldsbreff, effterdj hand icke war fem, och tyffue aar, och indstillet til Øffrighedens gunstige dispersulz derom

H: Samuall daa Vicce præpeditus war sielff tilstede, och for retten sig ercklerett att hand icke torde vnderstaa att forseigle, och vnderschriffue Absolons Kaldsbreff formedelst hand icke war sin 25 aar [men fattedis en r.. deel och derfor] ded indstiller, thil dend Gunstige Øffrigheids dispesation,

2: Beschylde Hans wilckensen Absolon

*

Jørgensen for hand icke schulde were sin fulde Fem, och tyffue aar, denne post haffuer Absolonh Jørgensen icke nectett, men bekiender, att hand icke er sin fulde fem, och tyffue mens derpaa schall fattes vngeferlich siuff Maneder fraa dend tied kaldett gich, och att hand bleff tilsted, och lod sig høre war hans Fader Jurament paa hans søns fuldekommen alder, dertil suarede H: Samuall att ded war icke aarsagen Men att hand haffde sin rectig testimonia, derfor tilstedde hand att hand lod sig høre, och kunde icke benecte att H: Jørgen [jo], siden tienisten war endett gjorde sin Jurements [for hanom] att hand icke wiste rettere, end att hans søn war sin fulde Fem, och tyffue aar,

3: Siuenes hans wilckensen, att haffue nogen betenchede att tuende som lod sig høre, dend ene war H: Samuels Broder, dend anden war be^{tt}: H: Samuells Kones sødschindbarn

*

18
Hertil suarede Absolon Jørgensen att hand gaff Bispen ded tilkiende v^{dj} Strandbarm, att Elias Bugge war H: Samuels Broder, och Absalon war H: Samuels Kones sødschinde barn, huortil Bispen schall haffue suarett, att ded intett kunde hindre om end schön^t ded war hans egen Fader som war præpahetus naar altingest ellers gich effter ortinanz

4. Angiffues aff Hans wilckensen, att Absolons Fader H: Jørgen Abelsen drog fraa sine egne Kiercher, och indtill Induiigs giæld, och gich derom kring fraa ded ene partj til ded andett, och raadførde med dem, indtil tied war att gaa i Kierchen, och H: Jørgens quinde haffde nyligen werett derinde [nyligen] tilforne, til hund enda kand lettelig eractes. huilchett hand [wil] bewise først med H: Samuell som fremkom, och foregaff, att dend tied hand war ferdich att gaa til Kierchen, sende hand bud til hanom, att hand wilde følges med hanom til Kierchen, daa stod hand nogen stund uden portten, och tøffuede effter H: Jørgen, omsider gich hand til Kierchen, och bleff H: Jørgen war, att hand stod offuen for lade wed planchen

*

och nogen aff allmuen war derhos, mens huad der bleff tald denom emellom wiste hand iche

Elias bugge fremkom och proffuett som hand wed sin æd well were Gestendig, same dagh om morgen tilig kaldett schulde gaa, daa bleff for^{ne}: Elias opkaldett paa Kammerett aff H: Samuell drack hans wilckensen til denom, och dj schulde følges i Kierchen alle tree, saa spurde H: Samuell, om H: Jørgen och Absolon huor dj war, dj kunde finde denom v^{dj} Kammerett dj laa, och iche heller i gaarden, saa gich dj til Kierchen, daa gich H: Jørgen och Absolon bag wed laden, och nogen bønder hos denom, huor mange dj ware, och huem dj wahre, och huad deiris tale war wiste hand iche Absolon Jørgensen formiente, att H: Samuell, och Elias Bugge iche burde begge att proffue, effterdj dj ere brødre

Hans wilckensen berøber sig paa en Soldatt wed naffn Oluff Simensen som hand haffde med sig, schall och herom were witterligtt

*

19
som iche her war tilstede, ey heller war dertil steffnd

Hertil war Absolon Jørgensens erklering, Min Fader kunde, ingen forbyde, att høre huor ded gaar til, effterdj ded war hans søns welfertt om, dernest bleff intett forsømt i hans egne Kiercher, men tienisten bleff holt aff hans medtiener same dagh, och berobtte sig nu paa dj tholff Mend som her war tilstede, att dj nu schulde giffue tilkiende om H: Jørgen haffde tald nogett med denom om hans søn att kalde, heller raadfør^{rt} denom Først fremkom Mathis Koerestad, och gjorde sin bogeræd att H: Jørgen iche raadførde denom att kalde [men alene tog hanom ud . . . och] hans søn hand bad att [dj], schulde gaa fraa hanom paa ded hand iche schall bliffue mistencht, ded same proffuede Arne Møchelbost och Oluff Bruland wed deiris bogeræd

H: Jørgen sielff obligeret sig, att wilde gøre sin høigeste æd, att hand iche taalde med nogen aff denom paa hans søns wegne.

lisbett H: Jørgens benectede iche, att hun jo foer derind i Induiigs Prestegaard

*

om nogen [raad] til hines Mand hos Marrna Jensdaatter som er megett suag aff heffuelse, och hun iche taalde med nogen, paa hindis søns wegne, om kaldett, och same afften foer hun tilbage egien Marrena Jensdaatter haffde schichet sin fuldmectige Jacob Kaatte, hand berette att Marrena Jensdaatter bekiende effter hun war hiemkommen same aften, kom lisbet Absolonsdaatter til hinder, och spurde om hun wiste nogen raad och hielp, for hines mands siugdum, att hand war bleffue saa hoffuen baade for hans bryst hender, och been, och om hun wiste nogen hielp daa att meddele hinde derom for Guds schyld och dermed drog lisbett strax tilbage egien:

5. Angiffuen aff Hans wilckensen att Absalons Fader haffuer schreffuett for^{btt}: Fougdens Jens Pedersen til och aff hanom begerett, att hand wilde foreholde, och begere aff bønderne att dj wilde kalde hans søn

*

20
Jens Pedersen fremkom for retten, och fremlagde H: Jørgens schriffuelse til hanom, anlangende H: Bendixens død war H: Jørgen gierne begerendis, att hand wilde flj hanom nogen widere kundschaff derom och huad bønderne derinde taler om hans død, och huem dj haffde i sicte egien, klager sig, att hand miste M: Bendix, for tilig for ded gode løffte hand haffde loffuett hans søn Absolon, som hand wilde haffue kaldett til sin medtiener, och schriffuer Gud hielpe dj fattige sognefolch som er nu saa uden hyrde til en god siele hyrde egien, for Christj schyld

Jens Pedersen fremkom for retten och wed sin hoigeste æd bekrefftede att hand aldrig til truede bønderne att kalde Absolon Jørgensen, ey heller dertil ombedett aff H: Jørgen, eller andre, och forskød sig til allmuen, att dj nu schulde fremkomme, och bekiende, om hand denom dertil raad haffuer huortil dj samptlig haffuer suorett Ney, och aldrig aff hanom war scheid Hans wilckensen udj rette lagde Anders Madssens, och Hans Hansens widenschaff anlangende huis ord dj haffuer hørtt

*

aff Jens Pedersen nemlich, att H: Jørgen Abelsen haffde schreffuett hanom til, i dend mening, att hand wilde hielpe til hos induiigs gields allmue att dj wilde were hans søn behielpig til same kald, huorjaa hand och same tied suarett, att ded same wilde hand och haffue giørt, en anden Erlig Mand til wilie, som dette aff hanom kunde haffue werett begertt, och disse ord schulde were falld Pindsmorgen tilig aff Jens Pedersen der dj ware alle fastendis, dette benectede Jens Pedersen, att hand aldrig kand mindes, dj ord, att haffue sagtt, men hand siger att hand spurde allmuen huem dj haffde i sinde att wilde kalde, daa suarede dj att dj iche wiste huem dj schulde kalde førend nogetten bleff [hien] schichchett [f. . . øffrigheden] mens om dj maatte raade sielff, daa wilde nogle aff dj beste mend fhare thil byen, och begere, aff welb^{tt}: woris Gode H: SlozHerre, och Bispen att dj maatte bekomme Absalon Jørgensen til deiris sogneprest

*

21
och iche nogen anden schulde wmage sig herom

6: Will Hans wilckensen haffue Absalon Jørgensen erindrett huad ded breff formelder som hans Fader schreff hanom til der M: Bendix nu salig laa paa sitt yderste nemlich om dend store nye sølffkande til dette att bewiise haffuer Hans wilckensen fremlagtt, en copie, aff H: Jørgensens breff hand sin søn Absalon tilschreffuett, formeldende, fich ieg din schriffuelse och leeste ded med bedrøffuelse for woris megett hulde, och gode wen, och broder M: Bendix store suagheeds Gud for Christj død och pines schyld

gaffue wy maatte endnu findes engning med helsen, igien, nu kunde hand, och Marena Jensdaatter, hielpe, om dj wilde att du kunde bliffue Ordineret til Capelan, Effterdj hand seeniste vdj Eidsfiørd opsagde H: Rasmus sin tieniste ieg haffuer schreffuett Borgemester Søffren Jensen til att hand hertil och schulde were behielpig, Gud worde alting thil ded beste for Christj schyld kunde dend store nye sølffkande hielpe nogett hertil som er hos dirich Fester, wilde ieg hinder iche spare

*

før din schyld och meere til bad Marena Jensdaatter hun kand megett gott giøre herudj: huilchett Copie war vndertegnet aff Christen Christensen, och Stads osterrich, Absolon Jørgensen begerede att wilde haffue Originalen i rette, som hanom wloulig war fraakommen och wilde wide huor hans wilckensen haffde faett dend huor til hand suarede naar sagen kommer til doms schall hand well faa att wide huor hand same breff bekommet haffuer, samptt ochsaa Originalen daa bliffue lagtt vdj rette, derfor formener Absolon Jørgensen att same breff iche kand forholde hanom hans loulige kald, effterdj ded war schreffuett førend M: Bendix wed døden affgich, och ey heller lydte att nogen gaffuer schulde vdgiffues for hans kald tilmed er kanden tilstede och iche kand bewise, att dend er bøden til nogen,

7: Hans wilckensen foregiffuer, huerledis Absolon med sine anrørende haffuer wsandferdich ført for Proffsten, och udspred eblant

*

22
andre, att hans wilckensen derfaare allene schulle were vdsend att Enchen schulde forschiodess allt saadant til dend ende, att allmuen kunde foruildes J dend deell ett louligtt kald vdkreffuer, om denne post er H: Samuell Bugge atter fremkommen, och beretter, att dend tied Absolon Jørgensen kom til hanom och wilde lade hanom wide, att hand wilde affectere induiigs Prestekald kom dj i tale, om dend dannemand H: Jens Pedersen sogneprest thil Kors Kirken, att hand schulde were Hans wilckensen well affectioneret suarede Absolon Jørgensen, att ded war iche saa megett for Hans wilckensens schyld giørtt, men meere for den schyld att ded schulde komme splid i kaldett, och H: Jens Pedersens siden hos øffrigheeden schulde formene att hans søn, H: Otte Jensen schulde komme derind, huer til H: Samuell daa suarede, att hand iche formodede ded til Øffrigheeden, att Enchen jo schulde bliffue forsiunett, ded same proffuer Elias Bugge att hand haffuer hørtt dj same ord aff Absolon Jørgensen[i byen], och ingen anden:

*

Absolon Jørgensen suarede, att dend tale gich eblant mange i byen, men aldrig haffde sagtt ded til nogen aff allmuen her hiemme, huoroffuer Hans wilckensens kald kunde haffue bleffuen spiltt allmuen kom och nu for retten och gandsche benectede att dj aldrig saadan ord haffuer hørtt førend kaldett scheede enten aff Absolon Jørgensen, eller andre, førend nu her for retten Hans wilckensen foregiffuer, att hand will bewise att bønderne haffde saadan snach for sig der dj førde Anders Madssen, och Hans hansen

8: Hans wilckesen formener att en Person er Omreigst i Stryen och Olden Anexer, som en deel aff allmuen schulde bewiege att kalde Absolon, derom wed well dend fornemeste Kaldzmand Peder Jørgensen, och indlagde vdj reten hans schrifftlig indleg och widneschaff herom, liudendis att hand iche kand benecte jo haffuer hørtt, att were sagtt att hans Yttereid schulle

*

23
haffue dragett till en partt bønder vdj neden stryden sogen, att bewege denom til, att Absolon Jørgensen schulde komme til kaldett, mens en sadant war sagtt, eller iche wiste hand ey, iche heller kand nogen med sandferdigheed efftersige, att hand anden ord haffuer sagtt:

Hans Yttereid kom for retten, och wed høigeste æd bekiende att hand aldrig haffuer dragett omkring, enten i Nedenstryen sogn, eller Olden, och tillrad att kalde Absolon, ey heller, H: Jørgen ded aff hanom haffuer werett begerende, och tilmed gjorde sin æd, att hand war saa drucken der hand foer egienom H: Jørgensens gaard att hand iche weed att hand talde med H: Jørgen eller ey, langtt mindre, om H: Jørgen nogett saadant aff hanom haffuer werett begerende:

Hans Wilckensen berøber sig paa, att will bewise, att Hans Yttereid haffuer sagtt att H: Jørgen haffuer bedett hanom om, att allmuen schulde kalde hans søn:

Och fremkom for retten, Jens Rasmusen thoning, som war usteffnd och dogh proffuede, och bekiende,

*

att han, och hans Yttereid møttes sammen huer paa sin baed i stryen Elff, du spurde Jens thoning hanom ad, om ded war wist M: Bendix war død daa suarede hand ja [at] H: Jørgen fich wisse tidende derom i afften, och bad mig, att ieg wilde legge til Gode hos allmuen, att dj wilde kalde hans søn,forsch^{ne}: hans yttreid dertil suarede, att dersom hand haffuer [sagtt] dj ord, daa haffuer sagtt denom aff wuid, och aldrig aff H: Jørgen, eller nogen anden derom war bedett:

Jtem vdj afftes bad Jens thoning for^{ne}: Hans Yttereid att hand schulde wide huad hand proffuede, naar hand bleff eschett paa sin æd, och daa suarede hanom, dersom hand schall giøre hans æd, daa schulde hand proffue, att H: Jørgen ombad hanom, att hand schulde bewege allmuen att dj schulde kalde hans søn: H: Jørgen framkom, och nectede, att hand hanom aldrig haffuer saadant anmodett, ey heller talde med hanom, tj hand war druchen der hand foer egienom gaarden:

*

24

Same dagh bleff tilneffnd efftersch^{ne}: tholff Mend Anders Aasmundnes Rasmus Møchelbost, lauriz lund, Elland Nore, Rasmus Nauffue, Peder Rundereim, Hans scorbøen, Rasmus Førde Børge Melum, Jacob Murj, Anders hulichsen louen, och Oluff werlou fremkom Jffuer Pouffuelsen lødøen, och beklagede, der hand aff daa Fougde Peder laurizen, war befalett, att vdkaste Erich hiellebache, for hand iche wilde effterkomme en dom, som H: Samuel Bugge offuer hanom forhuerffuet haffde formedelst, hand sin førstebøxell iche haffde betald, war dømt fraa sin Jord, och hand huerchen wilde rømme ey heller steffne dommen, och der hand effter Fougdens befaling kom til hans jord [sielff tridie] och begynte att wilde vdkaste huis hand haffde, daa kaste dend anden ind egin, huad hand vdkaste, och førend hand schulde rømme Jorden, førend schulde ded koste sitt lifff, daa wilde Jffuer lødøen effter Fougdens befaling fengsle hanom, Mens for^{ne}: Erich Jellebache stach hanom først ett sting vdj hoffuedet siden att blodett løb hanom udj øinene,

*

siden stach hand Jffuer lødøen fire støing, ett vdj hoffuedett vnder ørett, Ett vdj dend høigre axell som hand schar vdj Ett offuer hans wenstre brystworte [offueen for] hiertett, och ett vdj hans wenstre side vnder dend wenstre arm, som war ded farligste och winden gich vd och støngett war emod hiertett for huilchen sagh hand bleff bunden, och schulde haffue wedførtt vdj Fougdegaarden, men hand sleed sig løs, och dermed vndrømte och siden haffuer vndertieden, holdett sig her vdj horningdall, och vndertieden paa andre steder, For^{ne}: Erich Jellebach, haffde intett heremod att sige mens der Jffuer lødøen kom til hanom, och wilde vdkaste hans Gods, som berørtt er, haffde hand en Kniff hiemmelig hos sig, som hand gjorde Jffuer lødøen schade med Effter saadan leiligheed och effterdj for^{ne}: Erich jellebache haffuer stuchett for^{btt}: Jffuer lødøen thre dødelige styng, och tho andre styng

*

25

der hand aff Fougden war befalett att vdkaste hans Gods, och hand war bundelensmand thilmed ochsaa der hand for saadan hans gierning bleff bunden, och schulde haffue werett førtt thil Fougdegaarden, brød hand sønder ded hand war bunden med henedre paa Eidett och borttrømte, effter saadan leiligheed, satte Fougden Jens Pedersen vdi rette om hand iche for sadan hans gierning att miste sitt lifff, och war paa Kong Maytte: , och welbt^t: woris Gode H: SlozHerres wegne dom begerende: Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiect, och effterdj for^{ne}: Erich Jellbache haffuer bewist sig som en mordere, och wilde drebe, och mørde for^{ne}: Jffuer lødøen, der hand paa sin bestillings wegne, effter Fougdens befalning, hanom med sitt Gods vdkaste schulde, effterom hand en dom H: Samuell Bugge offuer hanom forhuerffuett haffde, och war, hans jord fraadømt, iche effterkommet wilde, och hiemmelig haffde en Kniff hos sig, huormed hand stach hanom tree dødelige saer, och tho andre saar huer faare

*

hand bleff fangett och bunden och nedden paa Eidett, som er mere end fire store mile fraa dend sted hand boede brød sig løs, och vndrømte,

Wiste wy ey rettere herudj att kunde kiende end att hand jo bør att miste sitt lifff, och hans boeslod att were forfalden til Kong Maytte:

Same dagh haffde Reolff holmøe och lauriz ibd: hid steffnd, Anders Aasmundnes, och Oluff hansen ibd att widne Eders Sandheed wed æd huis eder witteliggt er om nogen aff be^t: Holmøes forðum eiere och besiddere nogen tied haffuer vdgiffuett landschyld, eller rettigheed enten til Prestebolett eller Kierchen Proffuede Anders Aasmundsnes, att hand well haffuer hørtt att der war loffuett thill hans Kierche, och iche til Eids Kierche

Gimmestad schibbred
Breum Sogen

Anno 1650: dend 19 Sept. bleff schatteting holden paa Reed neruerende aff laugrettesmend Anders Gasemyr, Steffen hoele,

*

Rasmus Førde, Gabriell hundschor Gabriell Biørnerim, och Arne Ka(n)dal,

Denne dagh eschede Fougden, Jens Pedersen Randulff, drengene frem att Giffue deiris schatt effter Kong Maytte breff, och befalning, och denom taxere efftersom dj ware Gamle thil, och formente att vdgiffue, daa bleffue dj aff allmuen forhindrett vden for dørrn, som dj iche indgaa maatte vanseett dj baade aff bundelensmanden, lauriz Reed saa och indschreffne sornemend nochsom bleffue formanede att dj for thingbordett fremkomme schulde, och sig taxere lade.

Stryen Schibbred

Anno 1650 dend 5 December bleff sageting holden paa Hegdall aff Kong Maytte: Fougett vdi Nordfiord Erlig, och wellact Mand,

*

Jens Pedersen Randulff, neruerende aff laugrettesmend Oluff Schoden Mathis Korrestad Poffuell Bøe Anders Frøsetter Oluff tisthammer Anders Dragsetter Jacob Dochseter Harald Hilde, Rasmus Muresett Oluff Selberg Marchus Øristad Oluff we(r)lou Aamund bøe Arne Møchelbost, Oluff Brula(nd) Knud Bøe Jon Gredung Christoffer thielloff Anders Schoden, lasse Floo lasse Jelle:

Rasmus Jettmundsen Foluen, tiltaalde Oluff Erichsen Gudallen paa Follum for [hand haffuer schildett

hanom for] en tiuff och En schelm, huortil Oluff Erichsen suarede att hand ded iche benecte kunde, end och sagde her for retten att hand haffuer schildett hannom ~~for~~ [att hand gjorde som] en schelm, och tiuff formedelst en Broo Rasmus Jettmundsen schall haffue nederhuggen och laa, offuer Elffuen emellom for^{ne}: tuende Jorder som dj paa

*

27

Gudallen haffde deiris drifft offuer med deiris Fæ thil Setterhouge:

Morten Suerchesen Berrie haffde ladett steffne Oluff Mathisen Korrestad for hand forleden war schieltte hanom for en sølffscheed tiuff, och fremeschede sine proff først, Jon Jffuersen Korrestad, som gjorde sin bogeræd, och proffuede, att for^{ne}: Oluff Mathisen schieltte forsch^{ne}: Morten Suechesen for en sølffscheed tiuff, Anna Oluffsdaatter Berrie gjorde hindes bogeræd, och proffuede att Oluff Mathisen sagde thil Morten Suechesen gjør dig frj for dend sølffscheed, dernest fremlagde for^{ne}: Morten Suerchesen En Zedell lest, och paategnett, Indeholdende att efftersom for^{ne}: Morten Suerchesen schall were beschyldett for att haffue staalen, en sølffscheed fraa Roland Gabrielsen Borger vdj Bergen, saa endtschylder hand hanom derudj fuldkommeligen, att hand iche weed att hand haffuer staalen nogen sølffscheed fraa hanom, Ey heller hannom saadant tilligge, men om nogen hannom haffuer derfor att tilltaale, wilde hand intett dermed haffue att schaffe, och sig dermed intett befatte: same Zedell dat Bergen dend 22 Septemb: 1650:

*

hertil suarede Oluff Mathisen, att hand iche haffuer schildett hannom for en sølffscheed tiuff, Mens sagde til hanom att hand schulde gjøre sig frj derfaare: och bekiende dj paa baade sider, att dj iche wiste med huer andre, andett end ded som Erligt och Gott er vdj alle maade Derhos sig beplictede nu hereffter att omgaas som Gode wenner och grander med huer andre och huilchen som nu offuerfalder dend anden enten med hug, slagh, eller wquems ord daa att bøde thil Kong Maytte: thj Rdlr och en tønne Meell till dj fattige och derforuden lide, och undgjelde effter Norgis loug som wrett giortt haffuer,

Efftersom Fougden en stoer [deel] ledingsschind nu senisten udj høst aff Kiøbmanden bleff vdschott formedelst dj iche ware døctige, aduarede och paamiente Fougden, menige Allmue, till dend tied ledningen anammes, Att leffuere och huosomheldst daa med wdøctig ledingsschind fremkommer, Daa att bøde for huer wdøctig schi(n)d thil Kong Maytte: otte ørtuger och thretten mark sølff:

*

28

Fougden haffde ladett vdj rette steffne Salomon Rasmusen thoning for hand schall haffue beliggett lurj Rasmusdaatter, som ingen rett werelse haffde, thil Ett brøllup paa hegdall som stod dend 17 februar sidstforleden, och hand wed mange blodige æder benectede att hand alldrig nogen wtuct med hinder bedreffuett haffde och hun i lige maade med mange æder suor, att hun haffuer ingen anden barnefader end hanom, och foregaff [hun], att ded schede vdj Arne hellesen hegdals føss, Proffuede Magdelj Rasmusdaatter som tiener for^{ne}: Arne hellesen, att forsch^{ne}: Salomon thonning kom vdj Føsen om natten [til denom], och laa hos forsch^{ne}: lurj Rasmusdaatter, mens om dj brugtte nogen wtuct tilsammen wiste hun iche: dend sagh bleff til første sageting egien heldes optagen til widere erfarring [om] Gud Sandheden wille opdage:

Mathis lassesen Korrestad sagde for retten, att hanom ingen rett wederfares

*

och efftersom Mathis Korrestad haffde sagtt for^{ne}: ord bekrefftede hand wed sin høigeste æd, att hand iche

miente Fougden deremod, . . . ers foregaff, att Morten Berrie stod, och Ruschede hanom, och derfaare sagde hand att hand wederfares ingen rett

Oluff hellesen werrlou, Kiercheombozmand thil wdwiigs Kierche, Effter, Erlig, wiis, och wellerd Mand Anders Madssen Stichtschriffuer vdj Bergenhuus lehn och Byschriffuer vdj Bergen [hans bewises vdgiffuelse] haffde lade steffne Jffuer Michelsen Berrie Michel Suenchesen ibd: Morten Suenchesen ibd: och Oluff Mathissen ibd: for tho marksleie landschyld som vdj Sexsten aars tied, ingen landschyld schall haffue werett vdgiffuett, och Kiercheombozmanden dogh haffuer giortt fuld Regneschaff for Bekiende for^{ne}: Grander sielff att same Jord war three løbsleige och bytt vdj tuende lige partter, och aff dend yderste partt altied betald sex marks leie och dend inderste partt allene

*

29
fire mark smør, Proffuede Anders Gabriell frøsetter att hand aldrig kand andett mindes end att hans werfader thorben Andersen Korrestad ey oppebar meere landschyld aff Suerche Berrie, som egede dj tho partter vdj dend inderste partt, end fire mark smør, Effter saadan leiligheed, satte Oluff hellesen vdj rette om Mathis Korrestad som nu en tiedlang for^{ne}: tridie partt i forsk^{ne}: Jnderste partt i bruig hafft haffuer [iche bør for^{ne}: effterstaende landschyld att betale], och war paa Kierchens wegne dom begerende, hertil vdneffnd Oluff Schoden, Anders ibd: Poffuell bøe, Anders Dragsetter, Knud bøe, och Jacob Dochsetter, daa effter dj denne sagh haffuer offuerweiet, och Randsagett, och effterdj der befindess att Wdwiigs Kierche tilkommer vdj Berrie, Ett halff pund smør, och aff dend yderste halffpartten altied deraff er vdgiffuett[sex mark smør] och aff dend inderste partt som Suerche Berries arffuinger tilfalder sig dj tho partter fire mark smør vdgiffuett och aff dend ~~halffue løb~~ dend tridie partt

*

Mathis Korrestad Eiger och hans søn Oluff Mathisen i brug haffuer i for^{ne}: thied ingen landschyld er betald, och hand nu ey gjorde bewiisligtt, att hand for same landschylds vdgiffuelse frj kunde were, wiste wy ey rettere herudj att kunde kiende, end att Mathis Korrestad jo bør, att betale dend resterende [landschyld] aff dend tridie partt vdj dend inderste partt vdj Berrie, hand vdj Brugh haffde, nemlich tho mark smør huer aar

Olden Schibbred.

Anno 1650: Dend 7: 7 Decembris bleff høsting holden paa Eide aff Fougden vdj Nordfiord Jens Pedersen Randulff neruerende aff laugrettesmend

Aamund Sandenes	Anders louen,
Jacob hougen	lauriz Nesdall
Oluff Opim	Anders Børeisdal
lasse louen	Daniell Murj
Jacob Murj	Børge Melum
Børge Melum	Morten Murj
Bartholomeus Flotte	thore Murj
lasse Murj	Oluff Sunde,

*

30
Jon Jacobsen Yre beklagede, att Oluff Frederichsen Yre haffuer kaldett hans hostrue, Mette Samuelsdaatter fær en Sladder, och hun war iche actendis, och Proffuede Oluff Halduorsen Sunde, att hand med Morten Eide schulde see offuersee huad schade dend ene dend anden haffde tilføiet, och slagett

gras fraa huer andre. Daa paa ded sidste bleffue dj opwiiste vdj fieldhaugen huorsom heldst for^{ne}: Oluff Frederichesen en deell gras slagett haffde, der dj sormend hanom saadant forchrfeltt(?), sagde Oluff Frederichsen att Jon kunde slaa saa megett paa en anden stad huortil Mette suarede wy haffde sact hafft ett Gott ord derfor, dertil suarede Oluff Frederichsen ded giøres iche behoff, och sagde hun er en Sladder, och iche actende,

Effter saadant tilspurde Fougden menige allmue om nogen kunde beschylde for^{ne}: Mette Samuelsdaatter, om hun iche er actendis, huortil huer Mand suarede, att hun er en Erlig quinde, och ingen kand hinder beschylde, att hun haffuer werett nogen sladder, men altied actett och ærett som en Erlig quinde

Huilchen sagh Fougden for for^{ne}: Oluff Frederichsens store fattigdombs schyld saa och saadant war sched vdj hastigheed, och mange gott folchs forbøns schyld effterlod

*

Och beplictede forsk^{ne}: Oluff Frederichsen Jon Jacobsen sig effter denne dagh Christeligen, Erligen, och well med huer andre att omgaes, och forenes, bade, deiris hostrue, och børn och huilchen dend anden hereffter offuerfalder, enten med wquems ord eller i andre maader schade tilføier, daa foruden huis sict derudjkand findes, att bøde thil Kong Maytte thj Rdlr, och En thønde Meel til dj fattige,

Efftesom Peder Jørgensen vdj louen, tiltaalde Oluff lasse Bruuold paa Hedelig, och wellerd Mand H Mogens Jonsens wegne for otte Rdl hand hans salige Moder Magdalena Andersdaatter war schyldich bleffuen, sagde hand att Peder Jørgensen altied haffuer forfuld hanom for wrett:

Peder Jørgensen i louen tiltaalde for^{ne}: Oluff lassesen Bruuold for otte Rdl bet^t: H: Mogens Jonsens wegne hand Resterede thil hans Salige Moder Magdalene Andersdaatter effter en forligelse denom emellom schall were gangett, och foregaff Oluff Bruuold att hand haffuer bødett H: Mogens saa och Niels Harbo, sex dr siden, och dj denom iche anamme wilde

*

31

Effter saadan leiligheed satte Peder Jørgensen vdj rette om hand iche bør att betale for^{ne}: otte Rdl, och war dom begerende, och efftersom Oluff lassesen end och paaschuder att hand iche war forligtt med hinde widre end dj Penger hand vdgiffuett haffde, wiste laugrettsmend iche denne gang derudj att kiende førend dene forligelse kommer til stede:

Jens hansen wesnes haffde ladett vdj rette steffne Jon Jacobsen yre for three aars effterstaende landschyld nemlich halffridie pund smør aarlig, och ey vdgiffuett tridie aars tage vdj fem aars tied hans salige Broder Jngbrett hansens børn tilkommer denom vdj arff tilfalden er, och hand er deiris formynder, huortil for^{ne}: Jon Jacobsen suarede att hand formener, att hans salige Fader altsammen eigede, och Jacob Sunde, Morten Eide, Arne hegdall, och Antonius Eide, med deiris medeigere, en deell deraff eigende wahre, och fremeschede Kiøbe Eller Pantebreffue derom, Effter saadan leiligheed satte Jens hansen paa sin broders Børns wegne vdj rette, om for^{ne}: Jon Jacobsen iche bør att betale landschyld och tridiears tage och derforuden lide effter Norgis loug: hertil

*

vdneffnd Børge Melum, lasse louen. Jacob hougen. Oluff opim, daa effterdj der iche war saa mange Mend tilstede, att kunde kiende vdj sagen, kunde denne gang intett wedgiøres:

Mogens Siffuersen Bryndestad Wandberrig bekiende, att hans Fader saa och Oluff Simonsen Brynstad

Rasmus Andersen ibd: haffuer for en Rum tied siden sold Rasmus Andersen Sølfberg - Ett halff punds leie, vdj flo for tholff Rdlr:

Jacob Rasmusen Murj bekiende, att haffue anammett och oppebaarett aff Jonas Samuelson Brynestad och Simon Jacobsen ibd: thyffue Rdl for Ett Punds leie, vdj Brynestad som Størcher Rasmusen langeland thil for^{ne}: Jacob Murj pantsatt haffde for^{ne}: Jonas, och Simen for^{ne}: pundsleie, til Ewig odell att beholde, och Jonas er odelsmand til

Waldemar [Salomonsen] Suarffuestad haffuer ladett steffne Simon Arnesen yre for Ett Pundsleie vdj yre huoraff hand sielff eiger Ett halff pundsleie, och hans søster Giertrud Salomonsdaatter fosnes Ett halff pundsleie, och for^{ne}: Simen Arnesen Ett Pundsleie huorom dj bleffue forligtte, att for^{ne}: Simen schall bruge sitt Punds

*

32
leie och for^{ne}: Waldemars Sons dett andett Pundsleie, nauffnlich Peder Waldemarsen, och effter denne dagh forliges, Erligen Christelig och well som Gode grander bør att giøre. Och Gaff for^{ne}: Peder Waldemarsen som haffuer for^{ne}: Simen yres søster Elj Arnesdaatter til Ecte, for affstaelse, och opladelse siuff Rdlr

Gimmestad Schibbred Gloppen

Anno 1650: Dend 10: 10bris bleff høsteting holden paa Røgh aff Fougden welacte Mand Jens Pedersen Randulff neruerende aff laugrettesmend

Hans Røg lensmand	Gunder Arnestad,
Peder Andenes	Oluff Mardall
Anders Røsetter	Anders Berrie
Oluff Schedall	Mogens Arnestad
Anders hiellmesett	Oluff warreid
Ambrosius lothe	Rasmus ibd.
Absolon henden	Hans ibd:

Gunder Christoffersen Arnestad war sin daater Maren Christoffersdaatters schudsmaall begerende meenige allmue hinder wilde meddiele, om nogen hinder haffde att beschylde dj daa wilde f. . e. . . e, huortill

*

menige laugrettesmend, och thingallmue suarede, att for^{ne}: Marene, er fød Paa Gimmestad aff Erlige och Ecte foreldre, hindes fader for^{ne}: Gunder Arnestad som dentied boede paa Gloppestad och hindes Moder Sidsele Guldbrandsdaatter, Proffuede menige allmue att hun vdj hindes vngdoms tied saa och siden hun kom vdj Ecteschff, med hindes Salige Mand Guttorm Guldbrandsen Echnes, haffuer schichett och forholdet sig, først som en Erlig Pige, och siden som en Erlig quinde emod alle, och En huer saa ingen kunde beschylde andett end ded som Christeligtt, Erligt, och gott er vdj alle maade:

Fougden forelagde Peder Rasmusen Gloppestad, och Oluff Oelsen tøstad att dj schulde giøre bewiisligtt, ded dj haffuer sagtt, att Jens Pedersen tøstad schulde haffue staalen three kedeler vdj Sougenlehn, som i tingbogen findes indførtt thing holttes paa tøstad dend 20 febr 1650 och ded att schee til waertingett, om dj iche sielff wille lide derfor

*

33

Oluff Christoffersen Gimmestad beklagede, att hans Brodersen Christoffer Gundersen ibd: haffuer tillagtt hanom att hand haffuer tagett en Jernstuffuer, som tilkom forsk^{ne}: Christoffer[och dend opsmid] som hand och for tingbordett bekiende, och foregaff, att hand aduarede for^{ne}: Oluff att hand iche schulde opsmide ald Jernstøffueren, Der hand fant ett støche deraff vdj sanden, och for^{ne}: Oluff dend dagh opsmedede, hertil suarede Oluff Christoffersen, att hand bekom dend Jernstøffuer, hos Rasmus Borgesen Sande, och berette att for^{ne}: Christoffer iche ombad hanom, att hand schulde lade dett støche deraff ligge tilstede, Forsch^{ne}: Christoffer Gimmestad eschede sine proff och fremkom Jon Jffuersen Moen, och kunde iche benecte, att hand jo haffuer sagtt thil for^{ne}: Christoffer, gach op vdj Oluff Christoffersens smidie, der finder du ett støche aff din Jernstøffuer, men hand iche wilde giøre sin æd derpaa

*

Gimmestad Schibbred:

Breums Sogen,

Anno 1650: Dend 11 10bris: bleff høsteting holden paa Røg, i Gloppen, aff K M: Fougett vdj Nordfiord, Erlig, och wellact Mand Jens Pedersen Randulff, Neruerende aff laugrettesmend lauriz Reed, Rasmus Amundsen Egge, Jon Reed Knud Quile, Gabriel hundschor, Oluff Jensen Bøe Christoffer Semme,

Efftersom Peder Andersen Slagstad, och Knud Quile indfaltt trette emellom, om en thønde tiere som Knud berettede, att haffue leffuerett till Jørgen Eide huorum for^{ne}: Peder Andersen, och Knud Quile bleffue forenede, att hand schall betale for^{btt}: Peder Andersen nu vdj sommer førstkomende:

Efftersom der indfaltt trette emellom hans flottereid, och Niels thomesen Møchelbost med sine medeigere om aasetet paa Møchelbost, sagde for^{ne}: Hans flottereid for retten till Jon laurizen Reed du haffuer tagett bøxell aff ett wmøndig barn wed naffn Ingeborg Johansdaatter, huortil for^{btt}: Jon Reed suarede ded siger du wsant, och aldrig schall bewise:

*

34

lauriz thordsen Reed haffde ladett vdj rette steffne Poffuell Rasmusen Aasen, først for Ett halff Pund smørs land schyld 1646: Noch thuende aars landschyld, 49 och 1650:

En halff løb smør [aarlig], och En tridie aars tage formiente hand for saadan hans landschylds effterstaende, och iche tagett [hans jord] egin thil tridie aars bøxell, och saed vdj wfrelse, att hand bør att miste sin Jord, och dogh betale sin landschyld huilchett for^{btt}: lauriz Reed for Gott folches forbøns schyld effterlod och bleffue wenligen, och well forligtte, att forsk^{ne}: Poffuell beloffuede att giffue hanom baade for landschylds och tridie aars tages effterstaende, saa och for hand iche schulde tage dom paa hanom, tilsammen for otte Rdlr huilche penge Bernt Jansen borger vdj Bergen, boende vdj Korsuigen beloffuede med første, til for^{btt}: lauriz Reed att affbetale

Eids Schibbred:

Anno 1650: Dend 13: Decembris: bleff høsteting holden paa Rothj, aff Fougden wellacte Mand Jens Pedersen Randulff

*

Neruerende aff laugrettesmend,

Jffuer løddøn	Michell Solim
Oluff lødemel	Børge Staurum
Steffen hamnes	Rubbertt Staurum,
Joseph Remme	Erich scharred
Knud Staurum	lauriz lund
Simen høines,	Jacob Orem
Arne Orem	vdj horningdals och staurum sogner

Anders Andersen hundeid pantsatte thil Jørgen Christoffersen Borger vdj Bergen boende paa Ousgrund i Eids fiord, sex marks leie smørlandschyld hand sielff bruger for Fem Rdlr och deraff att anamme, och oppebere aarlig landschyld, med ald anden rettigheed effter Norgis loug, indtil for^{ne}: hoffuett sum hanom eller hans arffuinger til fylleste egien bliffuer betald

Jon Willumsen Borger vdj Bergen, boende paa Eidett vdj Eidsfiord, war paa sin Egen, och hostrues Karene Mortensdaater, och deiris børns wegne samptlig deiris schudsmæll begerende huorledis hand [och sine] sig hos denom vdj horningdals sogen schichett och forholdett haffuer huortil bleff suarett først aff dj sornemend

*

35
siden aff tilstede werende allmue, att dj iche kunde beschylde denom andett end ded som Erligtt och gott er vdj alle maade:

Rasmus Oelsen Reffshoell bekiende, att hand som en formynder for sin broder Poffuell Oelsens børn, nauffnlig Oluff Poffuelsen, Dorethe, Magdelj och Maritte poffuelsdøtterer, haffuer med deiris wilie sold Poffuell Knudsen hundeid, Elffue marksleie i Ytterhundeid, dj tho partter Smørgiltt, och dend tridie partt wahre Gods, for Elffue Rdlr, som børnene sielff haffuer oppebaarett, hand for^{ne}: gods thil Ewig odell, och eige att schall beholde

Erich Oelsen hønes bekiende, att hand haffuer sold thil Oluff Guttormsen Morchsetter fire marksleie, vdj Morchsetter for fire Rdlr Noch Oluff Pedersen Børhoffdeloff sexten marchsleie ibd. for sexsten Rdlr Noch for^{ne}: Erichs brødre, Niels Oelsen bøe och Anders Oelsen tendeland, vdj Sundhorlehn, Fire marchsleie ibd for fire Rdlr wlrich Sigdestad tho marksleie [for tho dlr] Jørgen Panter som Waldemar Erichsen Møchelbost hanom pantsatt haffde thre marksleie, for three Rdlr Steffen Oelsen, och Oluff Oelsen haffsaas three marksleie ~~three marks leie~~ for three Rdlr:

*

Erich Jacobsen Slettewold three marksleie for three Rdl Jffuer thorgeirsen Borttne En marks leie for En Rdl allt smørgeltt thil Ewig odell och Eige:

Denne dagh haffde Rasmus Oelsen Remme wed fougdens be^{tt} Jens Pedersen steffning, lader wdj rette steffne sin faderfader Rasmus Oelsen Nygaard saa och sin Faderbroder søn Jffuer Josephsen, och haffde for^{ne} sin Faderfader till att tale, for ett Pundsleie hand sig schall haffue ladett forliude for sin anden sønnesøn Jffuer Josephsen att wilde affstaa huilchett Pundsleie, tilkommer Kong Maytte: och Karene Jensdaatter lind, for sølffsforstrechning thil høig^{btt} hans Maytte vdj Pant haffuer, formiente hand saa som dend eldste sønnesøn, nermere att were same pundsleie, til brug att bekomme end hans faderbroder søn forsk^{ne} Jffuer Josephsen, och fremlagde

*

36.
hand en Zedell, aff for^{btt} Karena lind vdgiffuett, huorudj hun er begerende att dersom Rasmus Nygaard,

ded pundsleie, hinder for sølffsforstreckning til aff Kong Maytte pantsatt ere, wilde oppgiffue, att hans sønnesøn Rasmus Oelsen :/efftersom hans Fader war Rasmus Nyegaards Eldste Søn/: til brug bekomme maatte same Zedell dat; Bergen dend 18 Octobris 1649: paa huilchen Zedell woris Kiere H: laugmand erlig, wellwiis, och forneme Mand Jacob hansen haffuer tegnett och aff for^{btt} Jens Pedersen begerende wertt, att hand wilde forhielpe Rasmus oelsen, Remme, att hand matte bekomme sin bestefaders Rasmus Nyegaards aaseede, efftersom hand er dend Echte brodersøn, och effter lougen dertil nest berettigett, same antegnelse dat Bergen dend 19 Aug: 1650. Hertil att suare møtte for^{ne} Rasmus Nyegaard och berette, att for^{ne} Karene lind, først eiger i for^{ne} Jord Ett Pundsleie som berørt er

*

dernest thorgilds Guttormsen lied Ett Pund, och siuff marks leie, Fremdelis hand sielff atten marksleie, som hand haffuer vndett och bewilgett hans eljge(?) hostrue Apelonna Guttormsdaatter, effter hans død handes liffstied att bruge, och besidde, End och eiger hans Børn vdj same Jord atten marks leie, huilchett hand altsammen vdj brug haffuer och foregaff att for^{ne} hans sønnesøn Rasmus Oelsen emod hans wilie, och widschaff haffuer forhuerffuett dend Zedell hos for^{btt} Karene lind, och ingenlunde for^{ne} pundsleie, eller nogen brug vdj hans jord som hand affstaa wilde for . . egn wlydigheed hand hanom beteed haffde, huoremod dend anden hans sønnesøn, haffuer werett, och er hannom baade hørig, och lydig, med ald thienistwilligheed formiente, att dersom woris Kiere H laugmand saadant haffde wist haffde hand iche faett dend

*

37.
antegnelse paa Karene lieds Zedell, som hand bekommet haffuer End och faaregaff forsk^{ne} thorgilds lied, att hand ingenlunde will feste eller leige for^{ne} Rasmus Oelsen sitt Gods, som er ett Pund och siuff marchesleie, hand er sielff bøxelraadig, och nu bestemand i Gaarden: Fremdelis lagde for^{ne} Jffuer Josephsen for^{ne} Karene lieds bøxelzedel vdj rette hun hannom giffuett haffuer, indholdende, att hun haffuer fest, och byggt, hanom Ett Pundsleie vdj Nyegaard hun for sølffsforstreckning til høigbtt^{ne}: Kong Maytt vdj pant haffuer, som hans Faderfader Rasmus Nyegaard vdj Brug haffuer, och for hanom affstod, same Zedel, dat: Bergen dend 10. Junij 1650: # Effter saadan leiligheed war forsk^{ne} : Rasmus Remme domb begerende# berette for^{ne} : Rasmus Nyegaard endnu vden meere, att hand tilforne haffuer megett bekostett paa for^{ne}: Rasmus Oelsens fader Oluff Rasmussen

*

och forschaffett hanom frj En løbslege vdj Remme huoremod hans anden søn, Joseph Rasmusen intett bekom, mett haffde for saadan leiligheed hans sønnesøn Jffuer Josephsen nu were nermere til Brugen vdj Nyegaard, end forsk^{ne}: hans anden sønns Rasmus Oelsen, hertil vdneffnd Rubbert Staurum, Knud ibd: Arne Orem, Erich schareid, Steffen hamnes, och Jacob Orem,

Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiect och Randsagett, och effterdj for^{btt} : Karene Lied først haffuer giffuett for^{ne} : Rasmus Oelsen, en Zedell, huorudj hun war begerende att hand same Punds leie til brug bekomme maatte end och haffuer faett schreffuen paa same Zedell aff atter^{btt} : H: laugmand att hand er begerende att for^{ne} : Rasmus sin bestefader Aaseede til brug bekomme maatte och som eldste brodersøn nest dertil berettigett effter lougen, och Karene lied siden effter hines første Zedels vdgiffuelse forsk^{ne}: Jffuer Josephsen,

*

38.
for^{ne} : Pundsleie, fest, och byggt haffuer [saa den ene Zedel er tuertt emod dend anden] wiste wy ey rettere, att kunde kiende, end att for^{btt} : Rasmus Nyegaard, jo sielff bør, att nyde och bruge forsk^{ne}: Pundsleie udj sin liffstied och siden hans sønnesønner att gaes derom saauitt laug, och rett er, och

forsch^{ne} : Karene lieds bœxelzedel, desemedelertied att were som wgiørtt,

Eidtz Schibbred:

Och Sogen

Anno 1650: dend 14 10bris bleff hosteting holden paa Rothj aff Fougden wellacte Mannd Jens Pedersen Randulff, neruerende aff laugrettesmend:

Rasmus Møchelbost
Goute Schorhoug
Niels Aasebøe
Rasmus Schorhoug
Casper Nøsdal
Erich hiellmeland
Jacob thippen

Jacob lied
Oluff Sellebach,
Dirich ibd:
thorgilds lied
Knud Baldsnes,
Oluff Smørdal
Haldor leffdal

Fougden affsonede med Oluff Nielsen Aasebøe, som er ett ung barn vngerferlich atten aar for luerrtia(?) Pedersdaatter,

*

som tiente samesteds, och hun war kommen well til alders, och hand icke ecte wille for hans store fattigdombs schyld for sex Rdl huilche Penge andre Gott folch haffuer tilhiulpen for hannom att betale thj hand haffde sielff huerchen Raad eller formuffue till, dennom att bekomme, och hun vdj lige maade er gandsche forarmet

Denne dagh lod Fougden vdj rette føre ett quindfolch wed naffn Syneue Knudsdaatter som tuende gange haffuer ladett sig beligge aff en ecte Mand wed naffn Jettmund Oelsen Otterdall och dj ere huer andre vdj tridie, och tridie leed tilsammen beslectett, for huilchen første sagh dj begge ere tildømte och rømme landett, end rømte de icke att straffes paa deiris hals, huoroffuer hun icke widere rømte end till Sundmøer, huorsomhelst, hun sielff bekiender att hand dend anden gang hinder belaa, och fødde hun samesteds hines foster paa en Jord nauffnlich Rørhuus proffuede bundelensmanden vdj horningdall Jffuer

*

39.
løddøen, att bønderne paa same gaard haffe send hanom bud, att hindis foster bleff hiemmedøbtt, och siden wed døden affgich, och strax drogh derifraa hid thil horningdal, och togh barnett med sig som der i Kirchegaarden bleff begraffuett, dereffter bleff hun aff for^{ne}: Bundelensmand antastett, och førtt till Fougdegaarden huorsom helst hun en rum tied fengsligen er anholden, Effter saadan leiligheed satte Fougden paa Kong Maytte: och woris Gunstige welb: slotzHerres Offue Bielches wegne vdj rette om hun icke bør att straffes paa hines hals, och war dom begerende, hertil vdneffnd, Jacob lied, Goute schorhoug, Oluff Sellebach, Haldor leffdal, Caspar nøsdal Knud Baldsnes, Rasmus schorhoug, thorgilds lied erich hiellmeland oluff Smørdall, dirich Aasebøe, och Jacob thippen,

Daa effter dj dene sagh haffuer offuerweiect, och effterdj hun nu tuende gange haffuer ladett sig beligge aff for^{ne}: Jettmund Otterdall, och dj med huer andre vdj tridie, och tridie leed [ere] beslectede, och hun nu egin vden ald affschye effter

*

effter hines bortrømmelse egin hid thil Fougderiect er ankommen,

Och Koning Christjani 4: nu salig høglofflig ihukommelse Reces 2 bogh 5 Cap: 3Art: formelder, om nogen som ere hindanden, vdj andett, och tridie som och vdj tridie, och tridie leede beslectede eller vdj same leede besuogerede findes att ligge vdj ett Ont leffnett tilsammen, och affler børn Daa schall

lensmanden eller deiris herschab sagen med denom effter deiris yderste formuffue afftinge och siden forwises landett, end Rømme de iche straffes paa deiris hals,

Wiste dj ey rettere herudj att kiende end att hun jo for saadan hindes slemme bedriff, och gierning bør, att straffes paa hindes hals, belangende hindes boeslod haffde hun slett, och aldeilis intett thilbeste:

H: Samuell Bugge haffde ladett steffne Jørgen Panter Borger vdj Bergen boende paa Gierde, for tho quiger H: Samuel

*

40.
formiente hanom tilkom, och Jørgen Panter thil sig annammet haffuer, En hos Jffuer føllisdall, och dend anden hos Jacob Seffdeland huorom Jørgen Panter beloffuede, att tale med hanom sielff, och vdj mindeligheed forenes,

End och haffde ladett hanom steffne for ett huus hand haffuer afførtt fraa wiigh vdj Aalfoden, salig Peder ibd thilkom, som hand foregiffuer, att Jacob ibd haffue offuerlatt hanom for landschylds effterstaende, huortil Jørgen Panter suarede, att ~~halffparten~~ [En] aff same huus war hanom tilwurderett for schyld och Gield effter salig Peder i wiigh, och berette att hand paa dend anden partt haffde betald til for^{ne}: Jacob i wiigh tho slette mark, och en halff thønde sild, och dersom dj iche derom kand forenes, daa war hand begerende, att hand matte foe Jacob wiigh steffnd thil sitt werneting:

I lige maade war Jørgen Panter steffnd aff Niels Rasmusen som tiente forrige Fogett Peder laurizen, for Nj, och thyffue Rdl, anloffuede

*

Jørgen Panter med allerførste leilighed att betale til H: Samuell alt huis hand for^{ne}: Niels Rasmusen schyldich er

Jørgen Panter och Morten lied indfaltt nogen Ord emellom om nogett Jern Jørgen hos Morten schall haffue becommett och Jørgen sagde att haffue betald huortil Morten suarede att hand løjg hannom paa som en schelm dog en tønne korn derpaa war betald

Jon Ingebrett, och Peder Jonsen Jelle bekiende att were schyldige til H: Samuell Bugge sogneprest thil Eids Prestegield fem och tyffue R dl och derfaare pantsatt hanom En halff løbsleige vdj Jelle dj sielff bruger och giffue hanom aarlig renter deraff nemlich sex schilling aff huer dj ald dend stund och saa lenge for^{ne}: Summa wbetaltt staendis worder

Siffuer Oelsen Mørchesetter opbød huis Gods hand haffue i pant, aff thosten Køllesetter til neste odelsmand att løse:

*

41.
Jon Willumsen Borger vdj Bergen boende wed Elffuen i Eids fiord Ett Halff pounds lee vdj Schrede thil neste odelsmand att løse, som H: Mogens Abelsen paa Ous hannom pantsatt haffuer

Jørgen Panter bornger i Bergen boende paa Gierde war sitt scudsmaell aff menige allmue begerende huorledis hand sig schichett och forholdett haffuer Ald dend stund hand her vdj menigheden haffuer werett, huortil ald ting allmuen suarede att dj iche kunde beschylde hanom andett end ded som gotter, och schichett, och forholden sig baade vdj hans drengetied, och siden, Erlign och well,

Jsach Haldoursen [Myren] haffde ladett steffne Samuel Pedersen leffdall for Aasæde vdj leffdall. som er tho pund, och tho mark leie, huorudj Jørgen Christoffersen borgere vdj Bergen boende paa Ousgrund, eiger Ett Pund, och sex mark: hanom aff Halduor, och Arne halduorsen leffdall pantsatt er, eiger for^{ne}: Jsach halffemte mark: och forsk^{ne}: Samuel halffsextende mark paa sin egen, och Stibbørns wegne

*

huorom dj bleffue forenede att same Jord schall byttes vdj tuende lige partter och vdj Sammuels sin partt, schall Jsaach haffuer tho Mele Sæd och Eng dereffter och suare thil ald dend rettighed, deraff gaa kand, och forliges som Gode wener effter dene dagh,

Bekiende Rasmus Oelsen Mandesetter att dend quige som Jørgen panter annammede hos Jacob Siffdeland, dend haffde salige Siffuer Rød forærett Marene H: Samuels lenge før end hand døde, ded same Proffuede Jacob Oelsen Seffdeland och ded war en strengede Quige

Jørgen Christoffersen borger vdj Bergen bode paa Ousgrund, thilspurde Christen Oelsen och Abraham Oelsen linduigen, om dj intet haffuer schutt, som dj haffuer fordult och iche giffuett K: M: Fougett eller hanom tilkiende, huortil dj suarede att ded aldrig schall kunde giøres bewiisligtt,

*

Bekiende Jon Guttormsen liusesetter, Steffen Knudsen hannes, Peder hundeid, Poffuell ibd: och Oluff Oelsen Mørchesetter att Steffen Samsonsens hundeid haffuer indløst En halff løbsleige vdj liusesetter som Birgette Oelsdaatter med hindes medeigere tilkom, och same Gods til fylleste affbetald,

Jon Willumsen Borger vdj Bergen boende paa Eidett vdj Eidsfiord opbød, tho pundsleie vdj Jelle liggende thil neste odelsmand att løse, inden sex, wger, som och thilforne paa thingett er opbøden, daniell Rasmussen Jelle hanom pantsatt haffuer elles will hand thil andre ded borttsette, effterdj hand trenger thil Penge:

Efftersom der faltt irrig, och trette emellom Oluff Guttormsen, och Steffen Steffensen tiorstad om deiris Engeslett, som Steffen beklagede att for^{ne}: Oluff slog fraa hanom, beplictede dj sig paa baade sider, dend ene dend anden ingen forfang att giøre, enten ~~dend~~ en eller andre melder huem som heremod giør daa foruden huis schade

*

dend ene dend anden i saa maader thilfører derfor att lide End der foruden att bøde thil Kong Maytte thj Rdl och en thønde Meel thil dj fattige,

Fougden tilsagde och aduarede menige allmue att dj iche schulle Kiøre offuer agger och Eng paa Rothj huoreffter dj fattige paaboende Mend stoer schade wederfares, och huo somhelst hereffter befindes deroffuer att Kiøre daa derfaare att bøde som wedbør Mens dend rette allmindelig weig att fare, och Kiøre:

Dawiigh Schibbred.

Anno 1650 dend 16: 10bris bleff høsteting holden paa Hessewiigh, aff Fougden welacte Mand Jens Pedersen Randulff neruerende aff laugrettesmend

Niels Mortensen Murestadør
Rasmus Nauffue
Wllrich Sigdestad,

Elland Nore
Rasmus Endall
Salomon hauffnen

Jacob Rødegen
Anders Endal
Anders Dauigen
Oluff hesseuig
Jacob Gillehamer,
Elling Berlou

Oluff Schram
Rasmus ytter Nore
Christen husewogh
Anders Møchelbost
hans schram
Mogens Gotteberg,

*

43.

Jørgen Panter Borger vdi Bergen boende paa Gierde vdi Eids schibbre [war] sitt Proff, och schudsmael begerende, att allmuen hanom dette wilde meddeile huorledis hand sig schichett och forholdett haffuer, och dersom nogen hanom beschylde wilde war hand erbødig dertil att suare, Proffuede Menige laugrettesmend och thilstede werende thingalmue, att dj iche wiste med hanom andett, end ded som erliggt, och gott er i alle maade:

Jørgen Panter haffde ladett steffne [Casper Bundtmager,] for en deell schyld hand war salige Jens Bloch schyldich. Daa uden Clammer, och trette bleffue dj forligtte att for^{ne}: Casper schall giffue hanom fem slette dlr [. . . were forligs] om ald huis Regneschaff, baade Jens Bloch, Jørgen Panter och Capar thil denne dagh emello(m) werett haffue, huilche hand loffuede med første leiligheed att betale:

Mogens lochertt med fuldmact aff salige Abraham Richrts arffuinger och medarffuinger, haffde ladett steffne thomas Mogensen Rundzhoug for tho Rdl En mark: bleffue dj forligtte, att hand schall giffue for^{ne}: Mogens lochertt nu vdi waar En, och vdi høst dereffter En Rdl, førstkommende, enten med reede penge, eller anden nøigactig wahre att betale,

*

For^{btt}: Mogens lochertt tiltaalde Oluff Jonsen Nyegaard och Rasmus Oelsen ibd: huer for tho Rdrl effter salige Abraham Kiechetts offuerleffuerede bøxelbogs formeld, emedelertid hand war Hospitals forstander vdi Bergen bleffue dj forligtte, att dj vdi war schall betale Mogens locartt med Raafisch effter som dj daa gielder, och koster:

Mogens lochertt haffde ladett steffne Christen Oelsen husewogh och haffde hanom att tiltale for hand schall haffue brugtt Kiøbenschaff, emod Bergen Byes privilegier, huortil for^{ne}: Christen suarede, att hand ded iche giørtt haffue, och sagde Nej derfaare, och berøbte forsk^{ne}: Mogens sig paa proff naufflich Anders Pedersen Falchewiig Anders Mortensen waage, och lauriz Mortensen ibd. Seuold huusmand ibd: Rasmus Christoffersen ibd:

End och tiltaalde hand Christen Husewogh for hans Søn Christen Christensen Bruger Købmandschaff her hieme, huortill Christen husewogh suarede, att hand er Jesper Mogensen Borger vdi Bergen hans tiener dertil suarede for^{btt}: Mogens lochartt, att ded er løgen hand siger, att hand iche er Jesper Mogensens tiener:

*

44.

Fougden eschede Kristense Endresdaatter vdi rette [om hun haffuer ladett sig beligge] først aff Ectemand Naufflich Jettmund laurisen Sundall paa Sundmøer, dernest aff En dreng wed naffen Knud Andersen och for ded tridie, aff Oluff Jørgensen Lien, som haffuer loffuett hinder Ecteschaff, och nu tiener i Sundfiord, och for meenige thingallmues store forbøns schyld, affsonede Fougden med hinder, och haffde slett, och aldielis intett tillbeste, vden Nj marksleie i Berrestad liggende huer march beregnett for three R ortt effterdj ded ligger til dals, och er ingen lotter eller lunder thil, dogh alltsaadant giørtt paa dend Gunstige Øffrigheeds gode behagh, och dersom ded aff Øffrigheden iche kand bliffue samtøcht, daa hun att lide

effter Reccessen

For^{btt}: odelsgoods, vdlagde Hans oelsen Berestad penger for thil kong Maytte och solde, hun hanom ded thil Ewig odell, och Eige, och war, aff Sorenschriffueren Jffuer Achesen begerende som hun tient haffuer, att hand wilde were hindes fuldmectige och schøde hanom same gods,

*

Fougden affsonede med Peder Christoffersen wglem, och Jon Jacobswen leffdall for dj vdj waer forleden war vdj Ruscherj med lauris Oelsen leffdall, och ingen fich nogen blodhug aff denom, med for^{ne}: Peder, och Jon huer En halff march sølff,

Jon michelsen Borger vdj Bergen boende paa Borchten vdj Rugsund [haffde ladet steffne Jacob Oelsen haffnen], och effter steffninges formeld haffde hanom att tilltaale, for æreørige ord och schelderj alleneste formedelst nogen folch hanom schall haffue fløtt, och Jon Michelsen denom tilspurde, om ded war Jacob Rørschen dj hørde, huilchett hand sig strax tiltogh och schildett [hanom] for en schelm och en tiuff, med widere wnøttige och æreørige ord, och eschede for^{btt}: Jon Michelsen sine proff, Først Jens Christensen i Øen borger i Bergen, att nu vdj sommer forleden kom hand thil Arne Hans Absolonsens vdj Rugsund, och der sad Jon Michelsen och Peder Michelsen Strømmen och haffde samesteds druchett, och hand drach En potte Øll med denom, siden

*

schildes dj derfraa, Jens wilde gaa til sin baed, och Jon Michelsen, saa och Peder Michelsen huer hiem til sitt, daa nog for^{ne}: Jon kom nogett fraa husett, wende hand sig s. . , och Jacob Oelsen hauffuer kom til landett, daa adspurde hand dj folch som ware paa baaden med hanom, er ded Jacob Røre i foree, och først, bad for^{ne}: Jens Christensen, och Peder Michelsen, att dj wilde tøffue en liden stund, och der ingen wilde suare hanom første gang til sitt spørsmall sagde Jon Michelsen anden gang er [du] Jacob Rørschen dend i førde, hand er en schelm och well mueligtt hand haffuer staelen allt huis hand haffuer, daa sagde Jacob oelsen huad wiltt du mig, du erst en tiuff, och en schelm, ded same proffuede Peder Michelsen Strømmen begge For^{btt}: [wed dieris bogeræd] Jacob Oelsen proff wed nauffen Poffuell Botolffsen Staurum och Oluff thostensen hemøen, haffde same proff wedtagn, att Jacob Oelsen sagde, du schaltt were en tiuff, och schelm, indtil du mig ded offuerbewiser: dette proffuede dj vden bogeræd,

*

Jon Michelsen sagde ieg kand iche benecte att ieg haffuer sagtt, hand er berøctett for tyffuerj huortil bleff suartt aff laugrettesmend, der kand ingen beschylde hanom for nogen tiuffuerj och ingen framkom som hannom i nogen maade beschyltte. war Jon Michelsen Begerende, att dend sagh till waertingett optages maatte, thil huilchen tied hand acter mere proff vdj dend sagh att føre: huilchett Fougden och bewilgede:

Neste dagh effter,

thore Jonsen horn war steffnd for en blaa hatt hand schulde haffue tagett vdj byen, och saadant, er kommen vdj snach her hiemme, och hand hardelig benectede, och ingen ded hanom offuerbewise kunde som och menige thingallmue proffuede att for^{ne}: thore Jonsen haffuer schichett och forholdett sig her vdj menigheeden som en Erlig dreng, och ingen hanom nogett thil onde beschylde kunde

Børge Ellingsen Dommesten haffde wed woris Gunstige Gode welb: H. slotzHerres steffning, ladett

*

vdj rette steffne Caspar Rodtker bundtmager, for hand vdj Fougdegaarden for nogen rum tied siden haffuer schieldett hanom for en schelm, med andre flere wquems ord som hans ære och Gode røcte er allt

Avskrift av Hjørdis Otneim

for neer sagtt med widere same steffnings formeld dat Bergenhuus dend 20: Aprilis 1650: Først bleff fremeschet effterschreffne proff. som wed same steffning ere steffnde Jens laurizen Proffuede, som er forige Fougett Peder laurizens fuldmectige, att hand haffuer leffuerett hanom sin Restands huor udj findes indtegnett att hand haffuer sonett med Casper Bundtmager for hand haffuer schildett Børge Dummesteen paa sin ære och der Jens laurizen hanom kreffuede, suarede hand, att hand intett wilde vdgiffue førend hand fich dom for sig,

Jens Mourizen Proffuede att for three aar siden bleff ledningen anammett paa Fougdegaarden, och daa klagede Børge dummesteen och hans hostrue for Fougden [Peder laurizen] att Casper haffde indstaget ~~nogen~~[satt]

*

nogen aff dieris smaller, och daa kom Casper ind vdj stuffuen med megen wlud men huis hans ord war wiste hand iche, effterdj hand iche well kand forstaa hanom, Mens dj Mend wed bordett sad, och Gillede ledingen, sagde, wy haffue altied kiend Børge Dummesteen for en Erlig Mand: Oluff Gregorissen (hesseuiig) proffuede, att Casper kom ind vdj stuffuen, och hand sad, och Gillede ledingen, och enten hand slog eller schuede Børge Dummesteen wiste hand iche, Mens Børge sagde huorfaare slaer du mig, daa sagde Casper thil hanom din schelm:

Gundert Gregorissen Køllisdall proffuede att Casper kom ind for thingbordett som ledningen bleff anammett och hanom och Børge Dummesteen kom ord emellom daa slogh Casper thill hannom paa hans arm, daa sagde Børge huorfaare slaer du, och schuer mig for retten, och for nogen mundbrug Casper Brugtte, som hand sagde iche kunde forstaa, tog hand hanom wed armen, och ledde hanom wd for dørren, och Casper war megett druchen

*

Oluff Nielsen laugeid proffuede att der Casper kom vdj stuffuen, och hannom, och Børge Dummesteen kom ord emellom slog hand thil Børge paa sin arm [och sagde] du gjorde som en schelm

thil disse proff suarede, Casper Bundtmager, att hand war megett druchen, och hand iche weed enten [hand] haffuer scheldett Børge Dummesteen eller iche, och dersom hand ded haffuer gørtt, formoder hannd att hand haffuer en Nadig Øffrighed och hand iche weed med Børge Dummesteen andett end ded som erligtt, och Gott er vdj alle maade.

Denne sagh for menige mands forbøns schyld och for hans egen alderdoms [och stor forbøns] schyld, effterlod Fougden hanom huis tiltaale hand thil hanom derfaare haffue Kiende dogh paa Øffrighedens gode behagh, och anloffuede [och beplicatede Casper] att dersom hand hereffter lader sig befinde emod Fougden Jens Pedersen [eller nogen anden] med nogen wtillbørligheed, schall denne sagh egien staa hanom aben for:

*

Marette Pedersdaatter inderdauigen haffde ladett steffne Maritte Caspersdaatter ibd for hun haffuer schildett hinder for en blodhund, huortil Casper suarede, att hand iche deraff wiste, och megett gierne, war aff Maritte begerende, att hun hans daater ded forlade wilde, och huerchen hand hans hustrue, eller barn, wiste med hinder andett end ded som erligtt och gott er i alle maade, och sig beplicatede, att saa fremt nogen aff hans, hinder hereffter Enten, med wtillbørlige ord, eller i andre maader offuerfalder, daa denne sagh egin att staa denom aben far, i lige maade beplicatede for^{ne}: Maritte sig, Christeligen, och well med denom att omgaas, och dj paa Begge sider, att forliges, och forenes, som Erlige folch, och gode grander well anstaer høre, och suare maa

Knud Pedersen Jettmundsen falchewiig beklagede sig att ded er kommen vdj bygdesnach, att hand schall

haffue tagett en geed fraa Alexander Pedersen ibd: och hand iche wiste hanom derfaare att beschylde, och ingen hanom ded kunde, eller wilde tillegge huorfaare fougden tilsagde menige almue att saa fremt nogen lader hanom ded

*

høre enten vdj Ølsmaall, eller paa andre steder, eller vdj nogen maader eblant huer andre, lader dieris ord om hanom vdj saadan maader, daa derfare, att lide, och vndgielde som wedbør.

Peder laurizen forrige Fougett vdj Nordfiord haffde ladett steffne Oluff Pedersen brubache for en smalleföll hand haffuer tagett fraa hannom, emedelertied hans hostrue Marene Pedersdaatter war vdj byen [och med wquems ord effter hende] och for mange gott folches forbøns schyld, och hans egen store begering, lod for^{ne}: Marene Pedersdaatter sig med hanom forlige saa att hand sielff schall schaffe En halff tylft timmer paa steden egien, och hand sielff derpaa att arbeide, saa och Rasmus Nauffue beloffuede att giffue hinder tho stocher, och beplicatede for^{ne}: Oluff Pedersen sig aldrig effter denne dagh att lade sig befinde emod Peder laurizen, hans hostrue, eller dieris folch, enten med hugh, slagh eller wquems ord lønlig eller abenbarlig, och safremt saadant hereffter att schee, enten aff hanom hans hostrue eller børn daa uden ald naade eller forbøn att lide, och vndgielde, saa som dend der huerchen holder ord eller loffue, och tilbørligen derfaare steffnes,

*

Jens Mourizen paa Røgh war sitt schudsmaell och sandferdig proff och widnisbiurd begerende, huorledis hand sig schichett, och forholdett haffr emedelertied hand war bundelensmand her vdj schibbredett, huortil bleff suart aff menige allmue, att ingen hanom kunde beschylde andt end ded som erligtt, och gott er vdj alle maade:

Fouggett [haffde] ladett steffne, Hans Oelsen Klubben och Daniell Oelsen ibd: for for^{ne}: Hans, och for^{ne}: Daniels quinde Ingeborg thordsdaatter schulde haffue i Ruschrj tilsammen, huorjaa war ingen proff, och widnisbiurd, och efftersom dj tilforne haffuer werett i trette tilsammen, beplicatede dj sig paa baade sider, paa dieris egne, hostrues, och børns wegne christeligen erligen, och well med huer andre att omgaes, och forenes, , och huo som heldst dend anden nu hereffter wførener, enten dj sielff, quinder eller børn daa foruden huis bøder, dj for wforenelse begaar, bør att vdgiffue were forbrutt thil Kong Maytte: thj Rdl och en thønde meell til dj fattige

Fougden affsonede med Steffen Samuelson Dummosteen paa sin stiftaatters

*

Maritte Oelsdaatters wegne for hun haffuer ladett sig beligge aff Zacharias Knudsen for Sex Rdlr och hand er borttdragen.

Mogens lochartt Borger i Bergen med fuldmact aff Salig Abraham Kirchetts arffuinge haffde ladett steffne Peder Pedersen thodtland, effter affregning denom emellom for threduffue, och halfftride Rdlr Fem Burker, huorom dj bleffue forenede, att for^{ne}: Peder thodtland nu thil Nye aars dagh [schal betale] tholff Rdl och thil Juell 1651: halffelffte Rdlr och dend tridie termin thj Rdlr thil Juell 1652: och for^{ne}: Fem burcher nu vdj høst førstkommende, for huilchen schyld, for^{ne}: Peder thodtlands werfader, anders hansen i Dauigen war god for, och beloffuede, att helde Mogens lochartt dette vden ald schyld, kost, och tering shadesløst i alle maade,

Elland Oelsen paa Nore med sin frj wilie, forerede sin slegfred(?) søn Knud Ellandsen Fierdingsgaffue, och thiendegaffue, aff altt huis hand eiger eller eigendis worder Effter hans dødelig affgang, naar ald loulig schyld och Gield først bleffue vdtagen och affbetald:

Stadtz Schibbred

Anno 1650: dend 19 10bris bleff høsteting holden paa Dybedall, aff Kong Maytt Fougett, Erlig och wellact Mand Jens Pedersen Randulff, neruerende aff laugrettemend;

Rasmus Borchne	Peder Rundereim
Hans schorbøen	Oluff Oelsen Ottnes
Poffuell schiastad	Jon hoduigen
Oluff Eide	Oluff Oustmyr
Knud thungewog	Simen hammer
Jacob Dragge	Siffuer Lechanger
Børge Berrie	hans Dybedall
Oluff hansen ottnes	Jon Hagewiig
Oluff Aarshem	Oluff Røberg
Simen Wedderhuus	Jacob Røsen

H: Jacob Stud sogneprest thil Selliø Prestegield haffde ladett steffne Oluff Rasmussen Berg Borger i Bergen Och haffde hanom att tiltaale for En Koo hand schall haffue tagett paa SalttKiedell(?) som hand formiener hanom att tilkomme. Efftersom Oluff hansen ibd: war hannom Salige formand(?) H: Jsaach Jørgensen och hanom sielff

*

50.
effter angiffuende Elffue wager tørfisch schyldich bleffuen, och Proffuede for^{ne}: Oluff hansens quinde libbett Jettmundsdaater, att hun med sin frj wilie affstod for for^{btt}: H: Jacob for^{ne} Koo, huorfaare H: Jacob och effterlod hinder allt huis hines salige Mand och hun hans formand[och hanom] er schyldich bleffuen, och faaregaff hun widere for^{ne}: Oluff Rasmusen nødde hanom tho Rdl paa, och saa borttog Koen, hertil suarede Oluff berie att hand haffde betald same Koo och fich dend aff for^{ne}: libbett med widere, och formiente att hun haffde ingen mact til att affstaa nogett thil Creditorene, førend loulig arffueschiffte scheede, och om boen sig daa iche tilstreche wille, Daa huer att miste effter sin quote

formiente och Oluff Berg, efftersom be^{tte}: H: Jacob haffde Unditt hinder same Koo thil løssen for tho Rdl, att hand hinder och dermed effter hines begering forstreche maatte:

effter saadan leiligheed satte for^{btt}: H: Jacob Stud vdj rette om for^{ne}: Oluff Berg iche bør effter lougen derfaare att lide

*

hertil vdneffnd Peder Rundereim Oluff Oelsen Ottnes, Jon Hoduigen, Poffuell Schiastad Oluff Oustmyr, och Knud thungewogh, Daa effter dj denne sagh haffuer offuerweiet och och effterdj der iche er scheid nogen loulig arffueschiffte effter salige Oluff Laurisen Salttkedel och megen schyld och gield effter hanom schall befindes, och hans effterladede hustrue, ey er mechtig thil noget thil en aff Creditorene, att leffuere, førend dj alle er tilstede som nogett haffue att kreffue: Wiste wy ey retter herudj att kunde kiende end att huo somhelst nogett aff boen bekommet haffuer affdi ded egien paa aasteden bør att føre, och siden huer miste paa sin quote, efftersom boen sig will thilstreche:

Peder Jørgensen Gangeschor, haffde ladett steffne sin Grande Rasmus hansen ibd: for hand schall haffue tagett Engjord fraa hanom och giørtt sig agger aff, Proffuede Rasmus Jbsen

*

Borchne bundelensmand att hand med tuende Sornemend Naufflig Børge Berrie och Simen hammer, ware

effter Peder Jørgensens begering der paa Aasteden thilstede daa befandtes effter Peder Jørgensens anuisning, att Rasmus haffuer tagett ett støche Eng fraa Peder Jørgensen som hans formand Rasmus Erichsen tilforne i brug haffde, och giørtt sig agger aff, halffanden fauffne i brede, vdi dend ene Ende mitt paa three fauffne, och dend anden ende iche en fuld fauffen, ded same proffuede for^{ne}: tuende sornemend, Rasmus Oelsen fladrag proffuede att nu vdi war forleden war hand aff Peder Jørgensen fladrag Gangeschor ombedett, att hand wilde besee huis schade Rasmus Gangeschor hanom tilførtt haffde saa befantes, att hand haffde spadett ett støche aff Peder Jørgensens Eng thil sin agger, somme steder saa brett, som ett spadeschafft, och sommesteds ringere ded same proffuede Oluff Kuben, Simen Wederhuus proffuede at hand och war paa aasteden aff Peder Jørgensen ombedett Daa befindes thoe marchesteene

*

nedsatte, dend ene i fioldett, och dend anden neden med søn som suarer emod huer andre, och tho marchesteene emellom ind paa en buct paa Peder Jørgensens Engh halffanden fauffn lengden malede hand iche, och huer som helst marchesteene nedsatt haffde, wiste hand ey heller. Daa effter befindes, att nedsatte merchesteene, iche suarer rettelig, emod huer andre, och anden omtuistigheed grandene emellom, er denne sagh thil Aasteden herfunden, naar aff Fougden kand berammes ded att were thilstede, saa och dend dannemand sognepresten derom aduares, som Jorden aff Kong Maytte: med mere Gods thil Prestebolen Nadigstee med forleent att were neruerende med huis hand herudj kand haffue att sige,

Børge Gregorossen Berrie, haffde ladett steffne Jacob Nielsen Klocher paa lestou for hand haffuer tillagtt hanom, att hand haffuer slagett hans hund ehiel, hertil suarede Jacob Klocher att hand haffuer

*

52.
ded sagtt, och ded er ochsaa sant, bleff hand thil spurt aff Børge Berrie om hand haffde nogen bewiis paa att hand haffuer slagett hans hund ehiell huortil hand suarede att hand ingen bewiis derpaa(haffde), mens hand sielff haffde ded hørtt, och sielff stod saa neer, och formedelst nu iche war saa mange aff laugrettesmend tilstede som Ey ware beslectede med parterne daa paa dend Gunstige Øffrigheeds gode behagh, och Fougdens bewilging, Effter laugrettesmends ydmyge bøn och begering, thil wartingett optagen, och daa endeligen att kiendis vdi sagen dj omtuistede emellom som forsuarligtt were kand

Ener Oelsen lestou haffde ladett steffne Jacob Nielsen Klocher for hand haffde spadt en dell aff hans ager och til for^{ne}: Jacobs agger Proffuede Bundelensmanden Rasmus Borchne, att hand med Børge Berrie war ombedett aff for^{ne}: Ener att dj wilde besee huis schade Jacob hannom tilførde, daa befindes att en marchesteen mitt paa ageren war nedsatt, och affkast, och haffde

*

spadett ett støche ind paa Ener sin agger, doch war merchsteenen iche paa anden sted nedersatt, ded same proffuede Børge Berrie och formedelst Machestenen er nederkast, och ingen proff paa war huem dend nedkast haffuer, saa och for^{ne}: Jacob haffue spadett ind paa Ener sin Jord och tagett kornett bortt, och Jaob Klocher sig berøber att hand iche haffue sine proff tilstede, bleff denne sagh, med Fougdens bewilging, thil første warting optagen,

Mogens lochett vden nogen stefning schieldte Hatch Rasmus Borchne for en barnhyte, en schelm och en Esell, aff dend aarsag att hand forstract en deell bønderne med deiris schatt:

Fougden haffde ladett vdi rette steffne Anders Oelsen Otnem for en thienistpige som thiente hanom, och hastelig wed døden aff gich naufflich Karj Rasmusdaatter, och Proffuede Rasmus Borchne, Oluff Eide och Simen hammer, att dj haffuer hørtt aff Ett quindfolch wed naffen Giertrud N(?) att hand haffde slagett hinder och deraff døde, huorpaa war huerchen proff eller widnisburd, men hun war siug, effter hans beretning, och aff same hindes siuge bortdøde,

*

53.

Neste dag effter

Mogens lochartt Borger i Bergen, boende i wlluoghsund haffde ladett steffne wed Fougdens Jens Pedersens steffning Rasmus Jbsen Borchne, och haffde hanom at tilltaale for huis hand salige Abraham Kinchett er schyldich bleffuen, ettersom ald dend schyld och Gield salige Abraham Kinchett vdj Nordfiord thilkom, er for^{ne}: Mogens lochett thillagtt for huis dend salige Mand for^{ne}: Mogens lochett, vdj sin løn och forsk^{ne}: Mogens sin hostrue Kierstene steffensdaatter vdj hinded patrimonium som stod inde hos Abraham Kinchett er schyldich bleffuen, och fremlagde Mogens lochett en affregning, emellom Abraham Kinchett och for^{ne}: Rasmus Jbsen som er scheid paa Gotterberg, vdj Knud Gotterbergs, och for^{ne}: Mogens lochartts biwerelse som beløb sig daa om alles Fire, och tyffue Rdlr och otte wager thørfisch huer wogh three Rortt er saa thilsammen threduffue Rdrl huilchen affregning [er dat: dend 29: Novemb: 1635, och lest och paategnett] Rasmus Jbsen iche benectede, mens foregaff, att

*

hand hanom same betalning forholdett haffuer, formedelst hans søn haffde tient hanom vdj siuff aar, och war hand hos hanom sielff halffandett aar paa hans Kost, och laentt hanom baade baed och beene, thil sin husbonds gods, att fløtte, och føre,

Dernest fremlagde Mogens lochartt en Zedell huorudj Rasmus borchne bekiender att haffue annammett aff Abraham Kinchett thyffue Rdlr att vdsette thil hans landbønder thil schatt [huor dy] for fire Pund, och sex march tør fisch heller sex woger Rofisch att betale till ao 1633: same Zedel vnder Rasmus Jbsens Egen hand lest, och paategnett:

Fremdelis lagde hand vdj rette en liden Zedell, med ingen hand vnder lest, och paategnett, liuder som følger, Anno 1649: dend 22 Maij lod Abraham Kinch gjøre Arrest paa Rasmus Jbsen, aff Nordfiord, att hand iche vnder lougens fuldsmael schulle reigse herifraa førend hand haffde betald huis hand hanom schyldig

*

54.

war, eller och de wed retten derom war attschilde, Bergen ut supra:

thil dj tyffue Rdl som Rasmus Jbsens Zedell om formelder suarede hand att dj ere indregnede vdj dend sidste affregning som scheidde paa Gotteberg, emellom Abraham Kinchett, och Rasmus Jbsen dend 29: Novemb: 1635: hertil suarede Mogens lochartt att dj iche derudj ere indregnede: thil dend Arrest Zedell Suarede Rasmus Jbsen, att hand bleff Arresteret om Mandagen och iche foer aff byen førend om fredagen dereffter, och haffde byefogdens forloff dertill: Effter saadan leiligheed satte Mogens lochartt vdj rette om forsk^{ne}: Rasmus Jbsen iche plictig er att betale hanom for dj fire och tyffue Rdlr och otte wager thørfisch, effter deiris affregning end och thyffue Rdlr effter Rasmus Jbsens vdgiffne Zedels forhold, inden halfmanetz dag hereffter eller derfaare, att søges med wurdering i hans boe: hertil vdneffnd Hans schorbøen, Oluff Oelsen Ottnes, Jon heduigen, Poffuell schiastad, Oluff hansen Ottnes och Simon hammer, Daa effter dj denne sagh haffue offuerweiect,

*

och effterdj for^{ne}: Rasmus Jbsen dend affregning denom emellom iche kunde benecte, mens formedelst hans søn, Jens Rasmusen, Kost, løn, och andet deslig, forholdett haffuer, och for^{bt}: Mogens lochett, forsk^{ne}: Salige Abraham Kinchets schyldebogh her vdj Nordfiord for sin løn, och hans hostrues Patrimonium er offuerleffuerett,

Wiste wy ey rettere herudj att kiende end att Rasmus Jbsen jo bør att betale for^{btt}: Mogens lochartt, effter dend affregning fire, och tyffue Rdlr och otte wager thørfisch, inden halffmanetz dag eller derfaare att søges mett wurdering i hans boe, effter K: B: 3 Cap: och huis som Rasmus Jbsen formene hanom att tilkomme, for hans salige søns løn, kost, och anden beene, wide wy ey rettere, end att hand bør att søge Abraham Kinchets arffuinger derfaare:

Belangende dj tyffue Rdl som Rasmus Jbsen haffuer vdgifuet, sin Zedell paa, dat 1633: och affregningen siden er scheid, 1635: wiste wy for^{btt}: Mogens lochartt,

*

55.
formedelst affregning siden scheid, iche att kunde thil kiende, effterdj ingen anden bewiis derom er [och] fremwiist och forekommen,

Daa uden widere Clammer, och trette, och for mange gott folches forbøns schyld lod Mogens lochartt sig forlige med for^{btt}: Rasmus Jbsen, saa att hand schall giffue hanom thyffue Rdlr, først thj Rdlr inden fiorten dage att betale, och dj sidste thj Rdlr thil Paasche førstkommendis, och dermed affstod Mogens lochartt, ald huis thiltaale hand paa salige Abraham Kinchets wegne thil Rasmus Jbsen haffue kunde och dermed were død och mactesløs,

Mogens lochartt thiltaalde Abraham Flister for for atten wager landschyld lax beregnett for atten Rdl och for^{ne}: Abraham flister haffuer anammet ald boen til sig som sig dog tilstredede vndtagen three Rdlr halffanden ortt Nj schilling , och hand kom thil god wening effter schiftebreffs formeld och Abraham flister formiente att hans formand Rasmus flisters Moder kerstj flister burde en deel deraff att betale hertil vdneffd dj Mend forrige dom indførtt och effterdj sagen

*

haffuer offuerweiet, wiste dj ey rettere herudj att kunde kiende end att for^{ne}: Abraham flister Jo bør att betale til Mogens lochartt for^{ne}: atten Rdlr inden halffmanetzdagh hereffter, eller derfaare att søges med wurdering i hans boe effter K: B: 3 Cap: Belangende huis hand formeener Kristj flister, derudj burde att betale effterdj hun laxewerpene vdj dend tied med hinds søn brugtte, haffuer hand hinder der for att søge:

Mogens lochartt, Peder Jørgensen Gangeschar faltt trette emellom, om huis schyld for^{ne}: Peder, schulde were Mogens schyldich, och berette Mogens att hand kreffuede Peder Jørgensen sin schyld der hand boede vdj Molløen, och derom kom attschillige taale [denom] emellom, och Mogens deroffuer slogh hanom ett slag vnder ørett och Peder, beed hanom naglen, aff dend høigre finger huortil Peder Jørgensen suarede att hand løyg hanom paa som en schelm, berøld sig [Mogens lochartt] paa proff Oluff hansen schram och Poffuell setternes, Effuertt groffs quinde och lisbett Mellom,

*

56.
Mogens lochartt, och Peder Jørgensen Gangeschar bleffue forliggt om huis hand haffde hanom att tiltaale paa Abraham Kinchets wegne for fire Rdlr, huorpaa hand stax annammede En Rdl och dj anden three Rdl beloffuede hand att betale hanom inden halffmanetz dagh hereffter

H. Jacob Stud sogneprest thil Selliø Prestegield lod udj rette legge ett Gaffuebreff att hand haffue vndett och bewilgett hans Kiere hostrue Marene Søffrensdaatter effter hans dødelig affgang, om Gud allmectigste iche will vnde denom børn tilsammen, thriede och fierdingsgaffue, aff hans eget førend arffuingerne nogett arffue effter lougen och derforuden En Jord paa Sundmør, naufflig Øffre som schylder aalig Nj Wager fisch, med bøxell, och ald rettig heed hinds liffstied, och siden falde thil neste och rett arffuinger egin, effter gaffuebreffuets formeld ~~dat~~ vnder hans Egen sødschinds suagers, och sødschinds formønder deiris signetter, och hendes vndertegnelse dat Bergen, dend 30 8bris: 1650

*

Fougden Jens Pedersen eschede Rasmus hansen Gangeschor vdj rette, for hans Brodersøn Steffen Mogensen som er borttkommen, kom thil hanom wed Kyldesmys thiede forleden, och war hos hanom vdj tho dage, dend første dag wilde hand borttreigse, och daa war storm, och wuer, och siden anden [dag] wnød och tiltuigen, gich med for^{ne}: Rasmus Gangeschar sin søn Erich Rasmusen som war ett lidett barn och schulde smallerne hiemhente, gich paa weigen fraa hanom och bekiente hans egen Moder Hilde Jetmundsdaatter Allminding, att hindes søn haffde en slem wahne och laa vndertieden bortte three, eller fire Netter, saa hun ingenlunde haffde sig offuer for^{ne}: Rasmus Gangeschar att beklage

Mogens lochartt war sitt shudsmaal begerende huorledis hand schichett, och forholdet haffuer, dend stund hand tente Abraham Kinchett, och siden haffue brugt sin egen handel, huortil bleff suarett aff menige allmue, som thilstede wahre, att dj hanom ingenlunde retten vdj en eller anden maader beschylde

*

kunde, enten for affregning, hanom och hans Creditorer emellom, och ingen fremkom som hanom kunde tillegge att hand denom nogen wrett giørtt haffuer;